

## א-ח: חלומות פרעה

פרעה חלם שני חלומות ולא מצא להם פותר.  
 החלום הראשון: שבע פרות שמנות ויפות  
 אכלו על שפת היאור. שבע פרות אחרות, רזות ורעות מראה, עמדו לידן.  
 שבע הפרות הרזות אכלו את שבע הפרות השמנות.  
 החלום השני: שבע שבליים מלאות וטובות צמחו בגבעול אחד.  
 שבע שבליים דקות ויבשות צמחו אחריהן.  
 שבע השבליים הדקות בלעו את שבע השבליים המלאות.

א. כעבור שנתים (שתי שנים),

ופרעה חולם,

שהוא עומד על היאור.

ב. והנה -

מן היאור עולות שבע פרות

יפות מראה ומלאות בשר

והן אוכלות את הסוף שעל שפת היאור.

ג. והנה -

שבע פרות אחרות עולות אחריהן

מן היאור,

רעות מראה ודקות בשר

והן עמדו ליד הפרות,

על שפת היאור.

ד. הפרות רעות

המראה ודקות הבשר

אכלו את שבע הפרות

יפות המראה ומלאות הבשר.

ופרעה התעורר.

ה. פרעה נרדם וחלם בפעם שניה,

והנה,

שבע שבליים עלו על גבעול אחד,

והשבליים בריאות וטובות.

ו. והנה,

שבע שבליים דקות ומיבשות

צומחות אחרי השבליים הטובות.

ז. השבליים הדקות בלעו

את שבע השבליים הטובות והמלאות.

א. ויהי מקץ שנתים ימים,

ופרעה חלם,

והנה עומד על-היאור:

ב. והנה,

מן-היאור עלת שבע פרות

יפות מראה ובריאת בשר

ותרעינה באחו:

ג. והנה

שבע פרות אחרות עלות אחריהן

מן-היאור,

רעות מראה ודקות בשר

ותעמדנה אצל הפרות,

על-שפת היאור:

ד. ותאכלנה הפרות

רעות המראה ודקות הבשר

את שבע הפרות

יפת המראה והבריאת.

וייקץ פרעה:

ה. ויישן, ויחלם שנית.

והנה

שבע שבליים עלות בקנה אחד,

בריאות וטובות:

ו. והנה

שבע שבליים דקות ושדופת קדים

צמחות אחריהן:

ז. ותבלענה השבליים הדקות

את שבע השבליים הבריאות והמלאות.

## מילון



מקץ: בסוף.  
שָׁנָתִים: שְׁתֵּי שָׁנִים.

וּבְרִיאֹת בֶּשֶׂר: שְׂמֹנֹת,  
מְלֵאוֹת בֶּשֶׂר.  
בְּאָחוּ: עַל שֵׁפֶת הַיָּאֹר  
(בְּסוּף שֶׁל הַיָּאֹר).

דְּקוֹת בֶּשֶׂר: רְזוּת.

בְּקָה אֶחָד: עַל גְּבֻעוֹל אֶחָד.

שְׂדוּפוֹת קָדִים: מִיבָשׁוֹת  
מְרוּחַ מְזַרְחֵית חֲמָה.

פסוקי התורה	פרק מא
<p><b>וַיִּקַּץ פְּרַעֲהַ וְהִנֵּה חִלּוּם:</b>  <b>ח. וַיְהִי בַבֶּקֶר,</b>  <b>וַתַּפְעֵם רוּחוֹ.</b>  <b>וַיִּשְׁלַח וַיִּקְרָא</b>  <b>אֶת-כָּל-חֲרָטְמֵי מִצְרַיִם</b>  <b>וְאֶת-כָּל-חֲכָמֶיהָ.</b>  <b>וַיִּסְפָּר פְּרַעֲהַ לָּהֶם אֶת-חִלְמוֹ,</b>  <b>וַאִין פֹּתַר אוֹתָם לַפְּרַעֲהַ:</b></p>	<p>פְּרַעֲהַ הַתְּעוֹרֵר וְהִבִּין שְׁחֵלֶם חִלּוּם.  ח. וּבַבֶּקֶר  נִבְהַל פְּרַעֲהַ מְאֹד.  פְּרַעֲהַ שְׁלַח לִקְרָא  לְכָל הַמְּנַחְשִׁים וּפּוֹתְרֵי הַחִלּוּמוֹת בְּמִצְרַיִם  וּלְכָל הַחֲכָמִים שֶׁל מִצְרַיִם.  פְּרַעֲהַ סִפֵּר לְכָלֶם אֶת הַחִלּוּם שֶׁלוֹ,  וְלֹא פָתַר לוֹ אֶת הַחִלּוּמוֹת שֶׁלוֹ.</p>

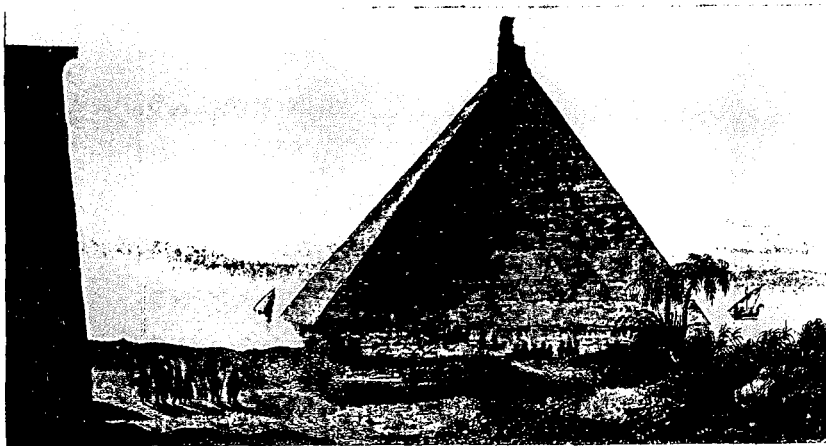
## ט-לז: יוסף פותר את חלומות פרעה, ומיעץ לו מה לעשות

שר המשקים ספר לפרעה על יוסף, פותר החלומות.  
פרעה קרא ליוסף, ויוסף פתר את החלומות של פרעה, ויעץ לו מה לעשות.  
הפתרון: שבע הפרות בריאות הבשר ושבע השבלים המלאות, הן שבע שנות שבע, שיהיו בארץ; ושבע הפרות הרזות ושבע השבלים הרעות והיבשות, הן שבע שנות רעב, שיבואו לאחר שנות השבע.  
העצה: יוסף יעץ לפרעה, שבשבע השנים הטובות יאסוף אכל לשבע שנות הרעב. פרעה קבל את עצת יוסף.

ט. וַיִּדְבֹר שֵׁר הַמְּשָׁקִים אֶת-פְּרַעֲהַ, לֵאמֹר:  
"אֶת-חֲטָאֵי אֲנִי מִזְכִּיר הַיּוֹם:  
י. פְּרַעֲהַ קָצַף עַל-עַבְדָּיו  
וַיִּתֵּן אוֹתִי בַּמְּשֻׁמֵּר בַּיִת שֶׁר הַטְּבָחִים,  
אֲתִי וְאֵת שֵׁר הָאֲפִים:  
יא. וַנַּחֲלֵמָה חִלּוּם בְּלֵילָה אֶחָד, אֲנִי וְהוּא,  
אִישׁ כִּפְתָּרוֹן חִלְמוֹ חֲלֵמֵנוּ:  
יב. וְשֵׁם אֲתָנוּ נָעַר עַבְדִּי  
עֶבֶד לְשֵׁר הַטְּבָחִים.  
וַנִּסְפָּר-לוֹ,  
וַיִּפְתָּר-לָנוּ אֵת חִלְמוֹתֵינוּ,  
אִישׁ כִּחְלֵמוֹ פָתַר:  
יג. וַיְהִי כַּאֲשֶׁר פָתַר-לָנוּ,  
כִּן הָיָה:  
אֲתִי הִשִּׁיב עַל-כַּנִּי  
וְאֲתוֹ תָלָה:"  
יד. וַיִּשְׁלַח פְּרַעֲהַ וַיִּקְרָא  
אֶת-יוֹסֵף, וַיְרִיצֵהוּ מִן-הַבּוֹר.

ט. שֵׁר הַמְּשָׁקִים דָּבַר עִם פְּרַעֲהַ, וְאָמַר:  
"אֲנִי מַעֲזָ לְהַזְכִּיר אֶת הַחֲטָאִים שְׁלִי:  
י. פְּרַעֲהַ כָּעַס עַל הָעַבְדִּים שְׁלוֹ,  
וְשֵׁם אוֹתִי וְאֵת שֵׁר הָאוֹפִים בְּבֵית הַסֵּהַר.  
יא. בְּלֵילָה אֶחָד חֲלַמְנוּ חִלּוּם, אֲנִי וְהוּא,  
וּלְכָל חִלּוּם הָיָה פִתְרוֹן אַחֵר.  
יב. הָיָה שֵׁם אֲתָנוּ נָעַר עַבְדִּי,  
עֶבֶד לְשֵׁר הַטְּבָחִים.  
סִפְרָנוּ לוֹ אֶת חִלּוּמוֹתֵינוּ,  
וְהוּא נָתַן לְכָל חִלּוּם  
פִתְרוֹן מִתְאִים לְתַכֵּן שְׁלוֹ.  
יג. וַכִּמוֹ שֶׁפָתַר לָנוּ,  
כִּד קָרָה:  
אוֹתִי הִחְזִיר לְתַפְקִיד שְׁלִי, וְאוֹתוֹ,  
אֵת שֵׁר הָאוֹפִים, תָלָה."  
יד. פְּרַעֲהַ שְׁלַח לִקְרָא לְיוֹסֵף  
וְהוֹצִיאֵהוּ אֶת יוֹסֵף מִהַר מִן הַבּוֹר.

מילון



וַיִּקַּץ: התעורר.

וַתִּפְעַם רוּחוֹ: נבהל מאד.

חֲרֻטְמֵי מִצְרַיִם: חכמי  
מִצְרַיִם, שְׁעֵסְקוּ בְנַחוּשׁ  
וּבִפְתָרוֹן חִלּוּמוֹת.

אֶת פְּרֻעָה: אל פרעה.

קֶצֶף: כֶּעָס.

בְּמִשְׁמַר: בבית הסהר.  
וּנְחַלְמָה: חלמנו.

הַשֵּׁיב עַל פְּנֵי: השיב  
למקומי.

וַיִּרְצוּהוּ: הוציאוהו  
במהירות.

פסוקי התורה	פרק מא
<p>וַיְגַלְתָּ, וַיַּחֲלֵף שְׁמֹלְתֶיךָ,  וַיָּבֵא אֶל-פְּרֻעָה:  טו. וַיֹּאמֶר פְּרֻעָה אֶל-יוֹסֵף:  "חֲלוֹם חֲלַמְתִּי  וּפְתָר אֵין אֵתוֹ,  וְאֲנִי שָׁמַעְתִּי עֲלֶיךָ,  לֵאמֹר: "תִּשְׁמַע חֲלוֹם לַפְתָּר אֵתוֹ:"  טז. וַיַּעַן יוֹסֵף אֶת-פְּרֻעָה, לֵאמֹר:  "בְּלַעְדֵּי  אֱלֹהִים יַעֲנֶה  אֶת-שְׁלוֹם פְּרֻעָה:"  יז. וַיַּדְבֵּר פְּרֻעָה אֶל יוֹסֵף:  "בְּחִלְמִי,  הֲנִי עֹמֵד עַל-שֵׁפֶת הַיָּאֹר:  יח. וְהִנֵּה, מִן-הַיָּאֹר עֹלֹת שְׁבַע פְּרוֹת,  בְּרִיאֹת בָּשָׂר וַיִּפּוֹת תֹּאֵר,  וַתִּרְעִינָה בְּאָחוֹ:  יט. וְהִנֵּה שְׁבַע-פְּרוֹת אַחֲרוֹת  עֹלֹת אַחֲרֶיהֶן,  דְּלוֹת וְרַעוֹת תֹּאֵר מְאֹד,  וְרַקוֹת בָּשָׂר,  לֹא-רְאִיתִי כְּהִנֵּה  בְּכָל אֶרֶץ מִצְרַיִם לְרַע:  כ. וַתֹּאכֲלֶנָה הַפְּרוֹת הַרְקוֹת וְהַרְעוֹת  אֶת שְׁבַע הַפְּרוֹת הָרֵאשׁוֹנוֹת הַבְּרִיאֹת:  כא. וַתִּבְאֶנָּה אֶל-קַרְבָּנָה וְלֹא נֹדַע  כִּי-בָאוּ אֶל-קַרְבָּנָה.  וַיִּמְרָאֶיהֶן רַע  כָּאֲשֶׁר בַּתְּחִלָּה.  וַאִיקָץ:  כב. וַאֲרָא בְּחִלְמִי, וְהִנֵּה  שְׁבַע שְׁבָלִים עֹלֹת בְּקִנְיָה אֶחָד,  מְלֵאוֹת וְטוֹבוֹת.  כג. וְהִנֵּה, שְׁבַע שְׁבָלִים צְנֻמוֹת, דְּקוֹת,  שְׂדֵפוֹת קָדִים  צֹמְחוֹת אַחֲרֶיהֶן:  כד. וַתִּבְלַעַן הַשְּׁבָלִים הַדְּקוֹת</p>	<p>יוֹסֵף גָּלַח אֶת שְׁעָרוֹ, הֲחֲלִיף אֶת בְּגָדָיו  וַבָּא אֶל פְּרֻעָה.  טו. פְּרֻעָה אָמַר לְיוֹסֵף:  "חֲלוֹם חֲלַמְתִּי  וְלֹא פְתָרוֹ אוֹתוֹ.  וְאֲנִי שָׁמַעְתִּי עֲלֶיךָ,  שֶׁאַתָּה יוֹדֵעַ לַפְתָּר חֲלוֹמוֹת שְׁמֵסֻפְרִים לְךָ."  טז. יוֹסֵף עָנָה לַפְּרֻעָה, וַאֲמַר:  "לֹא אֲנִי הַפּוֹתֵר, אֲלֵא ה'.  ה' יִתֵּן בְּפִי אֶת הַתְּשׁוּבָה  לְטוֹבַת פְּרֻעָה."  יז. פְּרֻעָה אָמַר לְיוֹסֵף:  "חֲלַמְתִּי  שֶׁאֲנִי עֹמֵד עַל שֵׁפֶת הַיָּאֹר,  יח. וְהִנֵּה, מִן הַיָּאֹר עוֹלוֹת שְׁבַע פְּרוֹת  בְּרִיאֹת בָּשָׂר וַיִּפּוֹת תֹּאֵר.  וְהֵן אָכְלוּ עַל שֵׁפֶת הַיָּאֹר.  יט. וְהִנֵּה, שְׁבַע פְּרוֹת אַחֲרוֹת  עוֹלוֹת אַחֲרֵיהֶן,  וְהֵן רְזוֹת וְנִרְאוֹת רַע מְאֹד,  וְדַקּוֹת בָּשָׂר,  לֹא רְאִיתִי רַעוֹת כְּאֵלֶּה  בְּכָל אֶרֶץ מִצְרַיִם.  כ. הַפְּרוֹת הַדְּקוֹת וְהַרְעוֹת אָכְלוּ  אֶת שְׁבַע הַפְּרוֹת הָרֵאשׁוֹנוֹת, הַבְּרִיאֹת.  כא. לְאַחַר שֶׁהַפְּרוֹת הַרְזוֹת,  בְּלָעוּ אֶת הַפְּרוֹת הַשְּׁמֻנוֹת,  נִשְׂאָרוֹ הַפְּרוֹת רְזוֹת, כְּמוֹ שֶׁהָיוּ בַתְּחִלָּה,  וְנִרְאוּ כְּמוֹ קָדָם.  וְהִתְעוֹרְרָתִי.  כב. וְהִנֵּה בְּחִלְמוֹתִי רְאִיתִי,  שְׁבַע שְׁבָלִים עוֹלוֹת בְּגִבְעוֹל אֶחָד,  מְלֵאוֹת וְטוֹבוֹת.  כג. וְהִנֵּה שְׁבַע שְׁבָלִים רְזוֹת, דְּקוֹת וַיִּבְשׁוּת  מִרוּחַ מִזְרָחִית יִבְשָׁה  צֹמְחוֹת אַחֲרֵיהֶן.  כד. וְהַשְּׁבָלִים הַדְּקוֹת בְּלָעוּ</p>

מילון



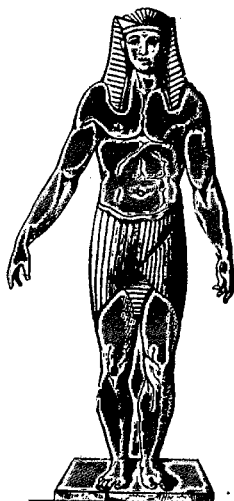
תִּשְׁמַע חֵלוֹם: תִּבְיִן חֵלוֹם.

בִּלְעָדִי: לֹא אֲנִי הַפּוֹתֵר.  
 אֱלֹהִים יַעֲנֵה: אֱלֹהִים יִתֵּן  
 בְּפִי אֶת הַתְּשׁוּבָה.  
 אֶת שְׁלוֹם פְּרַעֲה: לְטוֹבַת  
 פְּרַעֲה, לְתוֹעֲלָתוֹ.

תֹּאֵר: מִרְאָה.

וְרִקּוֹת: וְדִקּוֹת.

כְּהֵנָה: כְּמוֹתֶיךָ.

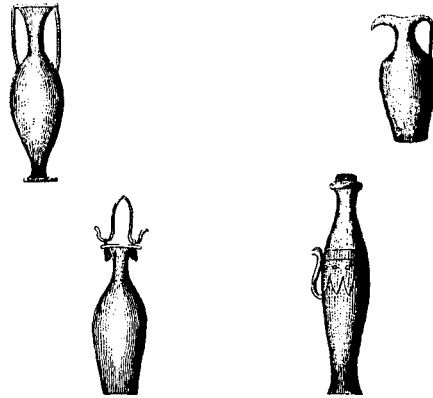


אֵל קַרְבָּנָה: אֵל קַרְבָּן, אֵל  
 תּוֹכֵן.  
 וְלֹא נוֹדַע: וְלֹא נִכְרַ (כִּי  
 הַפְּרוֹת הַרְזוֹת נִשְׂאָרוֹ  
 רְזוֹת).  
 וְאִיקָץ: הַתְּעוֹרְרָתִי.

צְנוּמוֹת: יְבִשׁוֹת וְקִשׁוֹת.  
 שְׂדָפוֹת קָדִים: מִיְבִשׁוֹת  
 בְּרוּחַ מִזְרַחִית חֲמָה.  
 אַחְרֵיהֶם: אַחְרֵיהֶן.

פסוקי התורה	פרק מא
<p>את שבע השבילים הטבות.  ואמר אל-החרטמים,  ואין מגיד לי:  כה. ויאמר יוסף אל-פרעה:  "חלום פרעה אחד הוא.  את אשר האלהים עשה,  הגיד לפרעה:  כו. שבע פרות הטבת,  שבע שנים הנה;  ושבע השבילים הטבת,  שבע שנים הנה.  חלום אחד הוא:  כז. ושבע הפרות הרקות והרעות,  העלת אחריהן,  שבע שנים הנה.  ושבע השבילים הרקות, שדפות הקדים,  יהיו שבע שני רעב:  כח. הוא הדבר,  אשר דברתי אל-פרעה.  אשר האלהים עשה,  הדאה את-פרעה:  כט. הנה שבע שנים באות,  שבע גדול בכל ארץ מצרים:  ל. וקמו שבע שני רעב אחריהן,  ונשפח כל השבע בארץ מצרים,  וכלה הרעב את הארץ:  לא. ולא יודע השבע בארץ,  מפני הרעב ההוא אחרי-כן,  כי-כבד הוא מאד:  לב. ועל השנות החלום אל-פרעה פעמים:  כי-נכון הדבר מעם האלהים  וממהר האלהים לעשתו:  לג. ועתה,  ירא פרעה איש נבון וחכם,  וישיתוהו על-ארץ מצרים:  לד. יעשה פרעה  ויפקד פקידים על הארץ,</p>	<p>את שבע השבילים הטבות.  ספרתי הכל לחרטמים, פותרי החלומות,  ולא פתרו לי את החלומות".  כה. אמר יוסף לפרעה:  "החלום שחלם פרעה אחד הוא.  ובחלום אמר ה' לפרעה,  את מה שהוא עושה:  כו. שבע הפרות הטבות  הן שבע שנים;  ושבע השבילים הטבות  הן שבע שנים.  חלום אחד הוא.  כז. ושבע הפרות הרזות והרעות  שעלו אחריהן,  שבע שנים הן.  ושבע השבילים הרזות היבשות  יהיו שבע שנים של רעב.  כח. הדבר הזה,  שספרתי לפרעה בחלום,  הוא מה שה' עושה,  והוא שהרעה לפרעה בחלום.  כט. שבע שנים יבואו,  של שבע גדול בכל ארץ מצרים,  ל. ואחריהן יבואו שבע שנים של רעב,  ואז ישפחו את כל השבע בארץ מצרים,  והרעב יחרס את הארץ.  לא. ולא יזכרו את השבע בארץ,  בגלל הרעב שפא אחריו,  כי הרעב כבד מאד.  לב. החלום חזר פעמים, כדי שיבינו,  שהדבר מוכן לפני ה'  וה' יעשה אותו מהר.  לג. ועכשיו,  יבחר פרעה איש נבון וחכם,  וימנה אותו על ארץ מצרים.  לד. פרעה יעשה זאת,  ויפקד פקידים על הארץ,</p>

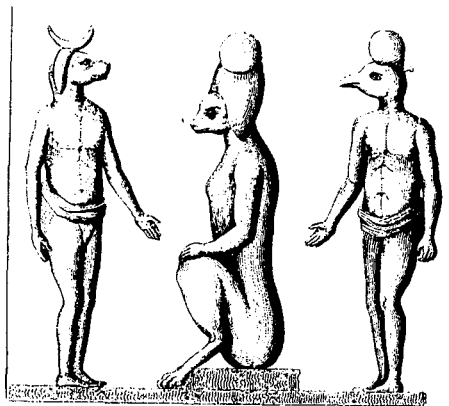
מילון



הנה: הן.

הרקות: הרזות.  
והרעות: רעות למראה,  
נראות לא טוב.

שני רעב: שנים של רעב.



ונשפח: ישכחו.

ולא ינדע השבע: לא יזכרו  
שהיה שבע בארץ.  
ועל השנות: הסבה לכך  
שהחלום חזר פעמים,  
כי נכון הדבר מעם  
האלהים: הדבר מוכן לפני  
האלקים, והוא יבוא  
במהרה.

ירא: יראה, יבחר.  
וישיתהו: ימנה אותו  
(ישים אותו). ויפקד: ימנה.



פסוקי התורה	פרק מא
<p>וְחָמֵשׁ אֶת אֶרֶץ מִצְרַיִם בְּשִׁבְעַת שָׁנֵי הַשָּׁבַע: לֵה. וַיִּקְבְּצוּ אֶת-כָּל-אֹכְלֵי הַשָּׁנִים הַטּוֹבוֹת, הַבָּאֹת הָאֵלֶּה, וַיִּצְבְּרוּ-בָר תַּחַת יַד-פְּרַעֲה, אֹכְלֵי בָעָרִים, וְשֹׁמְרוֹ: לו. וְהָיָה הָאֹכֵל לִפְקֻדוֹן לְאֶרֶץ, לְשִׁבְעַת שָׁנֵי הָרָעָב, אֲשֶׁר תִּהְיֶינָה בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם, וְלֹא-תִכְרַת הָאֶרֶץ בְּרָעָב: לז. וַיִּיטֵב הַדָּבָר בְּעֵינֵי פְרַעֲה וּבְעֵינֵי כָל-עַבְדָּיו:</p>	<p>וַיִּקַּח חֶלֶק חֲמִשִּׁי (חֲמִשִּׁית) מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם בְּשִׁבְעַת הַשָּׁנִים שֶׁל הַשָּׁבַע. לֵה. וַיִּאֲסְפוּ אֶת כָּל הָאֹכְלֵי בְּשָׁנִים הַטּוֹבוֹת שֶׁיָּבֹאוּ; הֵם יִאֲסְפוּ תְּבוּאָה בְּרִשּׁוֹת פְּרַעֲה, אֶת הַתְּבוּאָה יִאֲסְפוּ בְּעָרִים וְשֵׁם יִשְׁמְרוּ אוֹתָהּ. לו. הָאֹכֵל יִהְיֶה שְׁמוֹר בְּשִׁבִיל הָאֶרֶץ, לְשִׁבְעַת הַשָּׁנִים שֶׁל הָרָעָב שֶׁיִּהְיוּ בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם. וְלֹא תִכְרַס הָאֶרֶץ בְּרָעָב. לז. הַדָּבָר הָיָה טוֹב בְּעֵינֵי פְרַעֲה וּבְעֵינֵי כָל עַבְדָּיו.</p>

## לח-מד: פְּרַעֲה שָׁם אֶת יוֹסֵף שְׁלִיט עַל אֶרֶץ מִצְרַיִם

פְּרַעֲה רָאָה, שָׂאִין נָבוֹן וְחָכָם כְּיוֹסֵף,  
וְהַחֲלִיט לְמַנּוֹת אוֹתוֹ לְשִׁלְטַן עַל כָּל אֶרֶץ מִצְרַיִם.  
פְּרַעֲה נָתַן לוֹ אֶת הַטְּבַעַת שְׁלוֹ וּבִגְדֵי מַלְכוּת,  
וְהִרְכִּיב אוֹתוֹ בְּמַרְכָּבַת הַמָּלֶךְ.

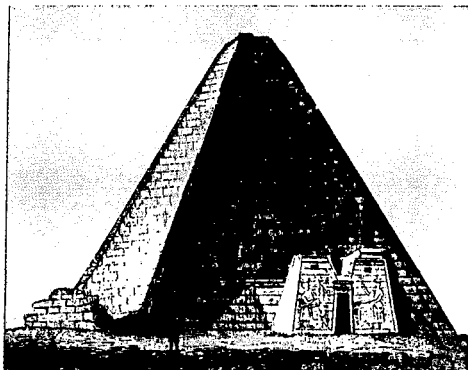
לח. וַיֹּאמֶר פְּרַעֲה אֶל-עַבְדָּיו:  
"הֲנִמְצָא כָּזֶה?  
אִישׁ אֲשֶׁר רוּחַ אֱלֹהִים בּוֹ?"  
לט. וַיֹּאמֶר פְּרַעֲה אֶל-יוֹסֵף:  
"אַחֲרַי הוֹדִיעַ אֱלֹהִים אוֹתְךָ  
אֶת כָּל-זֹאת,  
אִין נָבוֹן וְחָכָם כְּמוֹךָ:  
מ. אַתָּה תִּהְיֶה עַל-בֵּיתִי,  
וְעַל פִּיד יִשְׁק כָּל עַמִּי,  
רַק הַכֶּסֶף אֲגַדֵּל מִמֶּךָ:"  
מא. וַיֹּאמֶר פְּרַעֲה אֶל-יוֹסֵף:  
"רָאָה,  
נִתַּנְתִּי אוֹתְךָ עַל כָּל אֶרֶץ מִצְרַיִם:"

לח. פְּרַעֲה אָמַר אֶל עַבְדָּיו:  
"הֲאִם יֵשׁ עוֹד אָדָם כָּזֶה?  
אִישׁ שֵׁשׁ בּוֹ רוּחַ ה'?"  
לט. וּפְרַעֲה אָמַר לְיוֹסֵף:  
"אַחֲרַי שֶׁה' הוֹדִיעַ לְךָ  
אֶת כָּל זֹאת,  
אִין נָבוֹן וְחָכָם כְּמוֹךָ.  
מ. אַתָּה תִּהְיֶה מְמַנָּה עַל בֵּיתִי,  
וְהָעָם שְׁלִי יִתְנַהֵג לְפִי הַפְּקֻדוֹת שֶׁלְּךָ.  
רַק בְּכֶסֶף הַמַּלְכוּת אֶהְיֶה חָשׁוּב יוֹתֵר  
מִמֶּךָ."  
מא. פְּרַעֲה אָמַר לְיוֹסֵף:  
"תִּרְאֶה,  
מִנִּיתִי אוֹתְךָ עַל כָּל אֶרֶץ מִצְרַיִם."

## מילון



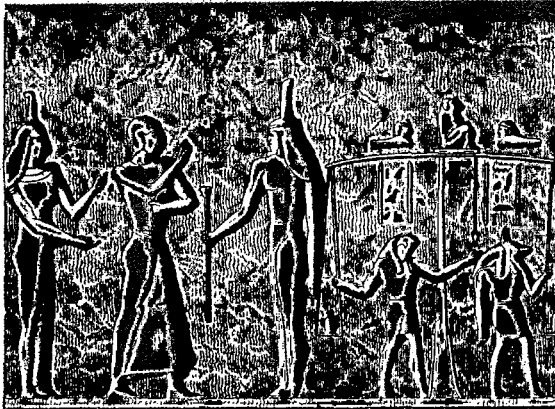
**וְחַמְשֵׁי:** יָקַח חֶלֶק חֲמֵשִׁי  
 (חֲמִשִּׁית) מִן הַתְּבוּאָה.  
**וַיִּקְבְּצוּ:** נֶאֱסְפוּ (הַפְּקִידִים).  
**וַיַּצְבְּרוּ בָר:** נֶאֱסְפוּ תְּבוּאָה.  
**תַּחַת יַד פְּרֵעָה:** בְּרִשׁוֹת  
 פְּרֵעָה, אוֹ בְּהִשְׁגַּחַת פְּרֵעָה.  
**אָכַל בְּעָרִים, וְשָׁמְרוּ:** אֶת  
 הַתְּבוּאָה נֶאֱסְפוּ בְּעָרִים,  
 וְשָׂם יִשְׁמְרוּ אוֹתָהּ.  
**לְפַקְדוֹן לְאֶרֶץ:** שְׁמוֹר  
 בְּשִׁבִיל הָאֶרֶץ, לְשָׁנוֹת  
 הָרֶעִב.  
**וְלֹא תִכְרַת הָאֶרֶץ:** וְלֹא  
 יָמוּתוּ יוֹשְׁבֵי הָאֶרֶץ.



**וְעַל פִּיךָ יִשַׁק כָּל עַמִּי:** הָעָם  
 יִתְנַהֵג לְפִי דְבָרֶיךָ, לְפִי  
 הַפְּקִדוֹת שְׁלֶךְ.  
**הַכֶּסֶּא:** כֶּסֶּא הַמְּלָכוֹת.  
**אֶגְדָּל מִמֶּךָ:** אֶהְיֶה גְדוֹל  
 מִמֶּךָ רַק בְּכַבּוּדִי כְּמֶלֶךְ.  
**נָתַתִּי אוֹתָךְ:** מִנִּיתִי אוֹתָךְ.

פסוקי התורה	פרק מא
<p>מב. וַיִּסַּד פְּרַעְיָה אֶת-טַבַּעְתּוֹ מֵעַל יָדוֹ, וַיִּתֵּן אֹתָהּ עַל-יַד יוֹסֵף, וַיִּלְבֹּשׂ אֹתוֹ בְּגָדֵי שֵׁשׁ, וַיַּשֶּׂם רֶבֶד הַזָּהָב עַל-צַנְאוֹ: מג. וַיִּרְכַּב אֹתוֹ בְּמַרְכָּבַת הַמִּשְׁנָה אֲשֶׁר לוֹ, וַיִּקְרְאוּ לְפָנָיו: "אֲבִרָה". וַנִּתּוֹן אֹתוֹ עַל כָּל אֶרֶץ מִצְרַיִם: מד. וַיֹּאמֶר פְּרַעְיָה אֶל יוֹסֵף: "אֲנִי פְרַעְיָה. וּבְלַעְדִּיךָ לֹא יָרִים אִישׁ אֶת-יָדוֹ וְאֶת רַגְלוֹ בְּכָל-אֶרֶץ מִצְרַיִם:"</p>	<p>מב. וּפְרַעְיָה הִסִּיר אֶת הַטַּבַּעַת שְׁלוֹ מֵעַל יָדוֹ, וַנִּתֵּן אוֹתָהּ עַל יָדוֹ שֶׁל יוֹסֵף. פְּרַעְיָה הִלְבִּישׁ אֶת יוֹסֵף בְּבִגְדֵים יְקָרִים, וַשֶּׂם עַל צַנְאוֹ שְׂרָשֶׁרֶת זָהָב, שָׁלַבַשׁ הַמִּשְׁנָה לְמַלְךְ. מג. הִרְכִּיבוֹ אֶת יוֹסֵף בְּמַרְכָּבַת הַמִּשְׁנָה לְמַלְךְ, וַקְרְאוּ לְפָנָיו: "כְּרַעוּ בְּרַד!" וּפְרַעְיָה מָנָה אוֹתוֹ עַל כָּל אֶרֶץ מִצְרַיִם. מד. פְּרַעְיָה אָמַר לְיוֹסֵף: "אֲנִי פְרַעְיָה. וּבְלִי רְשׁוּתְךָ לֹא יָרִים אִישׁ אֶת יָדוֹ וְאֶת רַגְלוֹ בְּכָל אֶרֶץ מִצְרַיִם."</p>

מילון



שש: בַּד יָקָר.  
**רְבִיד הַזָּהָב**: שְׂרֵשֶׁת זָהָב,  
 שְׁלֶבֶשׁ הַמִּשְׁנָה לַמֶּלֶךְ.

אברֶד: כָּרְעוּ בָרֶד.  
**וְנָתַן אוֹתוֹ**: פָּרְעָה מָנָה  
 אוֹתוֹ.

**וּבִלְעָדֶיךָ**: בְּלִי רְשׁוּתְךָ.

## הָאֲחִים יָרְדוּ לְמִצְרַיִם עִם בְּנֵימִין

א-יד: יַעֲקֹב שֹׁלַח אֶת בְּנֵימִין עִם אָהֳיוֹ לְמִצְרַיִם

כַּאֲשֶׁר אָזַל הַמְּזוֹן, הַסִּכִּים יַעֲקֹב לְבִסּוֹף לְבִקְשֵׁת בְּנָיו, וְשָׁלַח אוֹתָם שׁוֹב לְמִצְרַיִם עִם בְּנֵימִין, לְקִנּוֹת אֶכָּל.

א. וְהָרַעַב כָּבֵד בְּאֶרֶץ.

ב. כַּאֲשֶׁר הָאָכַל שֶׁהֵבִיאוּ מִמִּצְרַיִם עֵמֶד לְהַגְמֵר,

אָמַר יַעֲקֹב לְבָנָיו:

"שׁוּבוּ לְמִצְרַיִם,

וְקִנּוּ לָנוּ מֵעֵט אֶכָּל".

ג. עָנָה לוֹ יְהוֹדָה:

"הָאִישׁ הַזֶּהִיר אוֹתָנוּ, וְאָמַר:

לֹא תִרְאוּ אֶת פְּנֵי, בְּלִי אַחִיכֶם אֲתָכֶם.

ד. אִם אֲתָה שׁוֹלַח אֶת אַחִינוּ אֲתָנוּ,

נִרְדַּ לְמִצְרַיִם וְנִקְנָה לָךְ אֶכָּל.

ה. וְאִם לֹא תִשְׁלַח אֶת אַחִינוּ אֲתָנוּ,

לֹא נִרְדַּ.

כִּי הָאִישׁ אָמַר אֲלֵינוּ:

לֹא תִרְאוּ אֶת פְּנֵי, בְּלִי אַחִיכֶם אֲתָכֶם".

ו. יִשְׂרָאֵל (יַעֲקֹב) אָמַר:

"לָמָּה עֲשִׂיתֶם לִי אֶת הַרְעָה הַזֹּאת,

וּסְפַרְתֶּם לְאִישׁ, שֵׁשׁ לָכֶם עוֹד אַחִי?"

ז. הָאֲחִים אָמְרוּ:

"הָאִישׁ שָׁאַל עָלֵינוּ וְעַל מוֹלַדְתָּנוּ, וְאָמַר:

"עוֹד אַבִּיכֶם חַי?"

יֵשׁ לָכֶם אַחִי?

וְעַנִּינוּ לוֹ עַל הַשְּׁאֵלוֹת שֶׁלוֹ.

לֹא הִסְתַּרְנוּ מִמֶּנּוּ. הָאִם יְכַלְנוּ לְדַעַת,

שֵׁי אָמַר: הוֹרִידוּ אֶת אַחִיכֶם?"

ח. יְהוֹדָה אָמַר לְיִשְׂרָאֵל אָבִיו:

"שְׁלַח אֶת הַנֶּעֶר אֲתִי,

וְנִקְוִים וְנִלְךָ, וְנִחְיָה וְלֹא נָמוֹת,

גַּם אֲנַחְנוּ, גַּם אֲתָה גַּם הַיְלָדִים שְׁלָנוּ,

א. וְהָרַעַב כָּבֵד בְּאֶרֶץ.

ב. וַיְהִי כַּאֲשֶׁר כָּלוּ לְאָכַל אֶת הַשֶּׁבֶר

אֲשֶׁר הֵבִיאוּ מִמִּצְרַיִם,

וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם אָבִיהֶם:

"שׁוּבוּ שְׁבֵרוּ לָנוּ מֵעֵט אֶכָּל".

ג. וַיֹּאמֶר אֲלֵינוּ יְהוֹדָה, לֵאמֹר:

"הָעֵד הָעֵד בְּנוּ הָאִישׁ, לֵאמֹר:

לֹא תִרְאוּ פְנֵי, בְּלִי אַחִיכֶם אֲתָכֶם.

ד. אִם יֵשֶׁךְ מִשְׁלַח אֶת אַחִינוּ אֲתָנוּ

נִרְדָּה וְנִשְׁבְּרָה לָךְ אֶכָּל.

ה. וְאִם אֵינְךָ מִשְׁלַח, לֹא נִרְדַּ.

כִּי הָאִישׁ אָמַר אֲלֵינוּ:

לֹא תִרְאוּ פְנֵי, בְּלִי אַחִיכֶם אֲתָכֶם".

ו. וַיֹּאמֶר יִשְׂרָאֵל:

"לָמָּה הִרְעַתֶּם לִי,

לְהַגִּיד לְאִישׁ הָעוֹד לָכֶם אַחִי?"

ז. וַיֹּאמְרוּ:

"שְׁאוּל שָׁאַל הָאִישׁ לָנוּ וְלִמּוֹלַדְתָּנוּ, לֵאמֹר:

"הָעוֹד אַבִּיכֶם חַי?"

הֵיט לָכֶם אַחִי?"

וְנִגַּד לוֹ עַל פִּי הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה.

הַיְדוּעַ נִדְעָ, כִּי יֹאמַר:

"הוֹרִידוּ אֶת אַחִיכֶם?"

ח. וַיֹּאמֶר יְהוֹדָה אֶל יִשְׂרָאֵל אָבִיו:

"שְׁלַח הַנֶּעֶר אֲתִי

וְנִקְוִימָה וְנִלְכָּה, וְנִחְיָה וְלֹא נָמוֹת,

גַּם אֲנַחְנוּ, גַּם אֲתָה, גַּם טַפְּנוּ.

אגדות חכמים	מילון
<p style="text-align: center;"><b>יד. "אמר די לצרות" - התפלל יעקב לא-ל שדי</b></p> <p>שדי הוא אחד משמותיו של הקב"ה.  וּחְכַּמְיֵנו פָּרְשׁוּ אוֹתוֹ מִלְשׁוֹן שְׁ-דִי.  אָמַר יַעֲקֹב:  "הֲרַבָּה יְסוּרִים בָּאוּ עָלַי:  עוֹד בְּמַעֲי אֲמִי הָיָה לִי רִיב  עִם עֲשׂוּ;  אַחַר כֵּן בְּרַחֲתִי לְלִבִּי,  וְלָבֶן רָמָה אוֹתִי בְּכָל.  כְּשַׁעֲזַבְתִּי אוֹתוֹ, רָדַף אַחֲרַי וּבִקֵּשׁ לְהַרְגֵנִי.  כִּפְטַרְתִּי מִלָּבֶן  וּבָא עֲשׂוּ;  אַחַר כֵּן יָמְתָה רַחֵל;  אַחַר כֵּן טָרַף טָרַף  יוֹסֵף;  וְעַכְשָׁיו עָלִי לְשַׁלַּח גַּם אֶת בְּנֵימִין".  עַל כֵּן הִתְפַּלֵּל  יַעֲקֹב לְאֵל שְׁדִי,  שֵׁי אָמַר "דִּי" לְצָרוֹתָיו.</p>	<p><b>בְּאֶרֶץ: בְּאֶרֶץ כְּנָעַן.</b></p> <p><b>שׁוֹבוּ: לְמַצְרַיִם.</b></p> <p><b>הַעֵד הַעֵיד: הַזְהִיר.</b>  <b>הָאִישׁ: יוֹסֵף.</b></p> <p><b>נִרְדָּה: נִרְדַּ אֵל.</b>  <b>נִשְׁבְּרָה: נִקְנָה.</b></p> <p><b>הַרְעוֹתֶם: עֲשִׂיתֶם לִי רָעָה.</b></p> <p><b>הִדְעַ נְדַע: הָאֵם יִכְלְנו  לְדַעַת?</b></p> <p><b>טַפְנוּ: הַיְלָדִים וְהַיְלָדוֹת שֶׁל  הַמְשֻׁפָּחָה.</b></p>

פסוקי התורה	פרק מג
<p>ט. אנכי אֶעֱרְבֶנּוּ,  מִיָּדִי תִבְקֶשׁנּוּ,  אם לא הביאתיו אליך,  והצגתי לִפְנֶיךָ,  וחטאתי לך כל הימים.  י. כי לולא התמהמהנו,  כי עתה  שבנו זה פעמים".  יא. ויאמר אלהם ישראל אביהם:  "אם כן אפוא זאת עשו:  קחו מזמרת הארץ  בכליכם  והורידו לאיש מנחה,  מעט צרי ומעט דבש, נכאת  ולט בטנים ושקדים.  יב. וכסף משנה קחו בידכם,  ואת הכסף המושב בפי אמתחתיכם,  תשיבו בידכם,  אולי משנה הוא.  יג. ואת אחיכם קחו  וקומו שובו אל האיש.  יד. ואל שדי יתן לכם רחמים  לפני האיש,  ושלח לכם את אחיכם אחר  ואת בנימין.  ואני  כֹּאשֶׁר שְׁכַלְתִּי - שְׁכַלְתִּי.</p>	<p>ט. אָנִי אַחְרָאֵי לְשִׁלּוּמוֹ,  ומִיָּדִי תִבְקֶשׁ אוֹתוֹ.  אם לא אביא אותו אליך,  ואעמיד אותו לִפְנֶיךָ,  אֶחְטֹא לְךָ כָּל הַיָּמִים.  י. חֵבֶל שְׂאֵבְדֵנוּ זְמַן רַב בְּוִכּוּחִים  על הַנְּסִיעָה שֶׁל בְּנֵי־מִן לְמִצְרַיִם.  כָּבֵר יִכְלָנוּ לְשׁוּב פְּעָמִים מִמִּצְרַיִם".  יא. יִשְׂרָאֵל אָמַר לָהֶם:  "אם כן, זאת עשו:  קחו מן הפרות המשבחים של הארץ  בכלים שלכם,  והורידו לאיש מתנה:  מעט תרופות ומעט דבש, מעט בשם  בטנים ושקדים.  יב. ואת הכסף שהחזירו  לכם בשקים שלכם,  תשיבו בידכם,  אולי טעות היא.  יג. ואת אחיכם קחו  וקומו שובו אל האיש.  יד. וה' יתן בלבבו של האיש  רחמים עליכם  והוא ישחרר לכם את שמעון אחיכם  ואת בנימין.  ואני - כֹּאשֶׁר שְׁכַלְתִּי - שְׁכַלְתִּי,  כֹּאשֶׁר אֲבִדְתִּי אֶת בְּנֵי - אֲבִדְתִּי אָנִי".</p>

טו - לד : האחים חזרו למצרים עם בנימין

יוסף היה אדיב אל אחיו. הוא הזמין אותם לביתו, לסעודה.  
יוסף בקש לקבל בחזרה את הכסף שמצאו בשקיהם. הוא התאפק ולא גלה להם מי הוא.  
יוסף מכר לאחיו אכל, ונתן להם מתנות.

טו. ויקחו האנשים את המנחה הזאת  
ומשנה-כסף לקחו בידם  
ואת בנימין,

טו. האחים לקחו את המתנה  
ואת הכסף הנוסף לקחו בידם  
ואת בנימין,

מילון

**אָעֲרִבְנוּ:** אָנִי אַחֲרָאֵי  
לְשִׁלּוּמוֹ.

**הַתְּמַהֲמַהֲנוּ:** הִתְעַכְּבְנוּ.

**קָחוּ מִזְמֶרֶת הָאָרֶץ:** קָחוּ מִן  
הַפְּרוֹת הַמְּשֻׁבָּחִים שֶׁל  
הָאָרֶץ.  
**לְאִישׁ:** לְשֵׁלִיט מִצָּרִים,  
לְיוֹסֵף.

**מִנְחָה:** מִתְּנָה.

**צָרִי:** תְּרוּפּוֹת.

**וְכֶסֶף מִשְׁנָה:** סְכוּם כֶּסֶף  
כְּפוֹל, כֶּסֶף נוֹסֵף.

**מִשְׁנָה:** שְׁגִיָּאָה, טְעוּת.

**אֶת אַחֲיֵיכֶם אַחֲרָ:** אֶת  
שְׁמֵעוֹן.

**וַיִּקְחוּ הָאֲנָשִׁים:** בְּנֵי יַעֲקֹב.





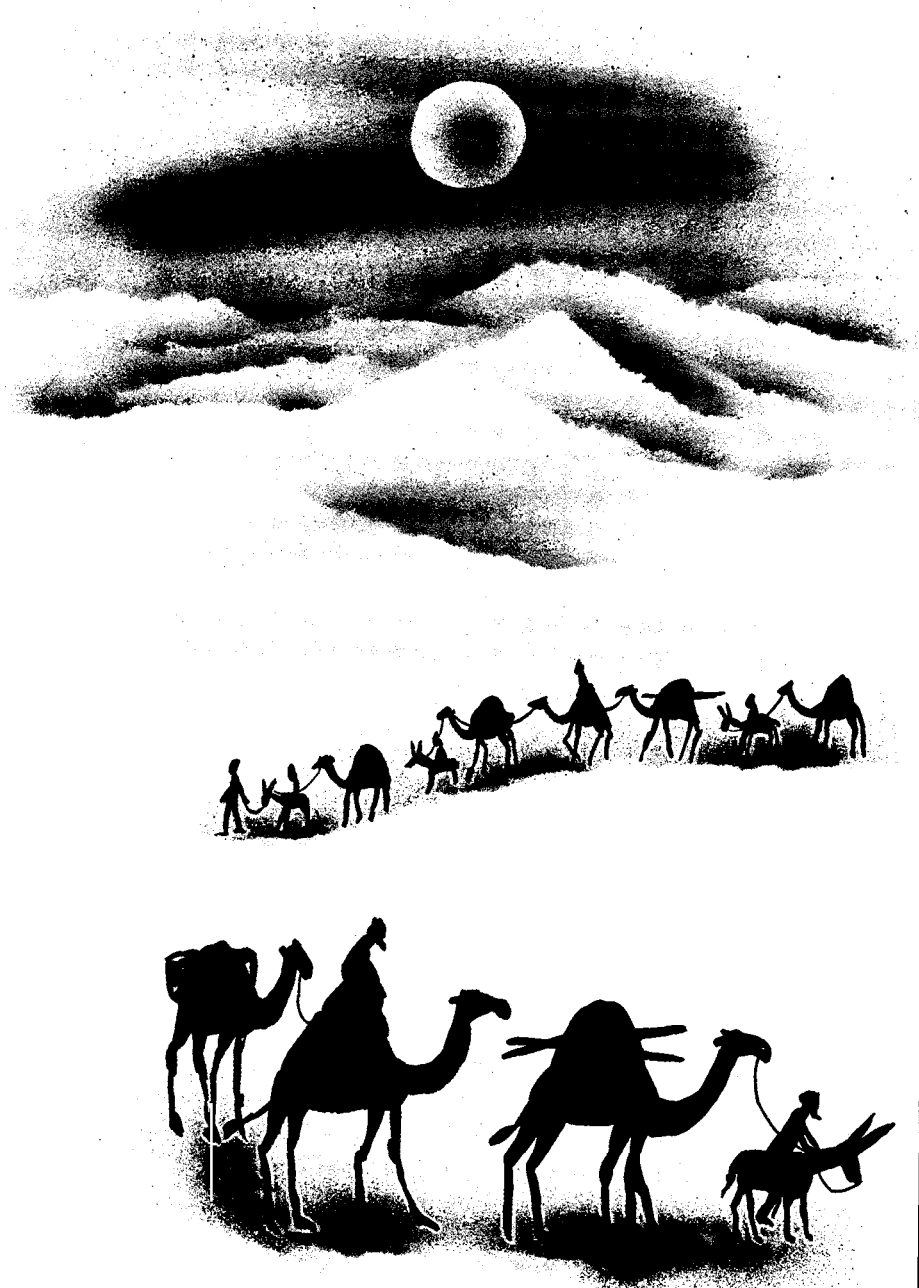
פסוקי התורה	פרק מג
<p>וַיִּקְמוּ וַיֵּרְדוּ מִצְרַיִם, וַיַּעֲמְדוּ לִפְנֵי יוֹסֵף. טז. וַיֵּרָא יוֹסֵף אֶתְּכֶם אֶת בְּנֵימִין וַיֹּאמֶר לְאַשֶׁר עַל בֵּיתוֹ: ”הֲבֵא אֶת הָאֲנָשִׁים הַבְּיָתָה וְטַבַּח טַבַּח וְהִכֵּן כִּי אֲתִי יֵאָכְלוּ הָאֲנָשִׁים בְּצִהְרִים.” יז. וַיַּעַשׂ הָאִישׁ כַּאֲשֶׁר אָמַר יוֹסֵף, וַיָּבֵא הָאִישׁ אֶת הָאֲנָשִׁים בֵּיתָה יוֹסֵף. יח. וַיֵּירָאוּ הָאֲנָשִׁים, כִּי הוּבְאוּ בֵּית יוֹסֵף, וַיֹּאמְרוּ:</p>	<p>וַיִּקְמוּ וַיֵּרְדוּ לְמִצְרַיִם, וַיַּעֲמְדוּ לִפְנֵי יוֹסֵף. טז. יוֹסֵף רָאָה אֶת בְּנֵימִין עִם הָאֲחִים, וַאֲמַר לְמִשְׁרַת, מְנַהֵל הַבַּיִת שְׁלוֹ: ”הֲבֵא אֶת הָאֲנָשִׁים אֶל בֵּיתִי, שְׁחַט אֶת הַבְּהֵמוֹת וְהִכֵּן סֵעֵדָה כִּי אֲתִי יֵאָכְלוּ הָאֲנָשִׁים בְּצִהְרִים.” יז. הָאִישׁ עָשָׂה כְּמוֹ שְׁאָמַר לוֹ יוֹסֵף, וַהֲבִיֵּא אֶת בְּנֵי יַעֲקֹב אֶל בֵּית יוֹסֵף. יח. בְּנֵי יַעֲקֹב פָּחְדוּ, כִּי הוּבְאוּ לְבֵית יוֹסֵף, וַאֲמָרוּ:</p>
<p>”עַל דְּבַר הַכֶּסֶף, הֵשֵׁב בְּאֲמַתְחַתֵּינוּ בַּתְּחִלָּה אֲנַחְנוּ מוֹבָאִים, לְהַתְּגַלֵּל עֲלֵינוּ וְלְהַתְּנַפֵּל עֲלֵינוּ וְלִקְחַת אֶתְנוּ לְעֲבָדִים וְאֶת חַמְרֵינוּ.” יט. וַיִּגְשׁוּ אֶל הָאִישׁ אֲשֶׁר עַל בֵּית יוֹסֵף, וַיְדַבְּרוּ אֵלָיו פֶּתַח הַבַּיִת, כ. וַיֹּאמְרוּ:</p>	<p>”בְּגִלַּל הַכֶּסֶף שֶׁהִחֲזַר לְשִׁקְיָנוּ בַּפַּעַם הָרִאשׁוֹנָה הִבִּיאוּ אֶתְנוּ, לְהֵאֲשִׁים אוֹתְנוּ וְלְהַתְּנַפֵּל עֲלֵינוּ, וְלִקְחַת אוֹתְנוּ לְעֲבָדִים וְלִקְחַת מֵאֲתָנוּ אֶת חַמְרֵינוּ.” יט. בְּנֵי יַעֲקֹב נִגְשׁוּ אֶל הָאִישׁ הַמְּמַנֶּה עַל בֵּית יוֹסֵף, וְדַבְּרוּ אֹתוֹ בְּפֶתַח הַבַּיִת. כ. הֵם אָמְרוּ:</p>
<p>”בִּי, אֲדֹנָי. יֵרֵד יֵרְדֵנוּ בַּתְּחִלָּה לְשֶׁבֶר אֶכֶל. כא. וַיְהִי כִּי בָּאוּ אֶל הַמֶּלֶךְ וַנִּפְתַּח אֶת אֲמַתְחַתֵּינוּ, וְהִנֵּה כֶּסֶף אִישׁ בְּפִי אֲמַתְחַתּוֹ, כֶּסֶפְנוּ בְּמִשְׁקָלוֹ, וַנִּשֵּׁב אוֹתוֹ בְּיַדְנוּ. כב. וְכֶסֶף אַחַר הוֹרְדֵנוּ בְּיַדְנוּ לְשֶׁבֶר אֶכֶל. לֹא יִדְעֵנוּ, מִי שֵׁם כֶּסֶפְנוּ בְּאֲמַתְחַתֵּינוּ.” כג. וַיֹּאמֶר:</p>	<p>”בְּבִקְשָׁה, אֲדֹנָי, יֵרְדֵנוּ לְמִצְרַיִם בַּתְּחִלָּה לְקִנּוֹת אֶכֶל. כא. כִּשְׁבָּאוֹנוּ אֶל הַמֶּלֶךְ וּפְתַחְנוּ אֶת שִׁקְיָנוּ, מִצָּאוֹנוּ וְהִנֵּה הַכֶּסֶף שֶׁשְׁלַמְנוּ נִמְצָא בְּתוֹךְ שִׁקְיָנוּ. עֲכָשׁוּ הִחֲזַרְנוּ אוֹתוֹ בְּיַדְנוּ. כב. וְכֶסֶף אַחַר הוֹרְדֵנוּ בְּיַדְנוּ לְקִנּוֹת אֶכֶל. לֹא יִדְעֵנוּ, מִי שֵׁם כֶּסֶפְנוּ בְּתוֹךְ שִׁקְנוֹ.” כג. הָאִישׁ אָמַר:</p>
<p>”שְׁלוֹם לָכֶם. אֵל תֵּירָאוּ. אֱלֹהֵיכֶם וְאֱלֹהֵי אֲבֹיְכֶם נָתַן לָכֶם מִטְמוֹן בְּאֲמַתְחַתֵּיכֶם. כֶּסֶפְכֶם בָּא אֵלָי.” וַיּוֹצֵא אֱלֹהִים אֶת שְׁמֵעוֹן.</p>	<p>”שְׁלוֹם לָכֶם, אֵל תִּפְחָדוּ, אֱלֹהֵיכֶם וְאֱלֹהֵי אֲבֹיְכֶם נָתַן לָכֶם מִטְמוֹן בְּשִׁקְיָכֶם. אֲנִי אֶת כֶּסֶפְכֶם קִבַּלְתִּי. וְהָאִישׁ הוֹצִיא אֶת שְׁמֵעוֹן אֶל אָחִיו.</p>

הַבֵּיתָה: אֶל בֵּיתִי.  
וְטַבַּח טַבַּח: שָׁחַט אֶת  
הַבְּהֵמוֹת.  
וְהָכֹן: וְהָכֹן סַעֲדָה.  
בֵּיתָה יוֹסֵף: אֶל בֵּית יוֹסֵף.

לְהַתְּגוֹלֵל עֲלֵינוּ: לְהַאֲשִׁים  
אוֹתָנוּ.

בֵּי: אֵנָּה.

מִטְּמוֹן: אוֹצָר חֲבוּי.



פסוקי התורה	פרק מג
<p>כד. וַיָּבֵא הָאִישׁ אֶת הָאֲנָשִׁים בֵּיתָהּ יוֹסֵף, וַיִּתֶן מֵיָם וַיִּרְחֲצוּ רַגְלֵיהֶם, וַיִּתֶן מִסְפּוֹא לְחַמּוּרֵיהֶם. כה. וַיְכִינּוּ אֶת הַמִּנְחָה עַד שֶׁבֶא יוֹסֵף בְּצִהְרִים, כִּי שָׁמְעוּ שֶׁשָּׁם יֹאכְלוּ לֶחֶם. כו. וַיָּבֵא יוֹסֵף הַבֵּיתָה, וַיִּשְׁתַּחֲוּ לוֹ אֶרְצָה. כז. וַיִּשְׂאֵל לָהֶם לְשֵׁלוֹם, וַיֹּאמֶר: "הַשְּׁלוֹם אֲבִיכֶם הַזֶּקֶן, אֲשֶׁר אָמַרְתֶּם? הַעוֹדֵנּוּ חַיִּי?" כח. וַיֹּאמְרוּ: "שְׁלוֹם לְעַבְדְּךָ, לְאֲבִינוּ. עוֹדֵנּוּ חַיִּי." וַיִּקְדּוּ וַיִּשְׁתַּחֲוּוּ. כט. וַיִּשָּׂא עֵינָיו וַיִּרְאֵ אֶת בְּנֵימִין אָחִיו, בֶּן אִמּוֹ, וַיֹּאמֶר: "הֲזֶה אַחִיכֶם הַקָּטָן, אֲשֶׁר אָמַרְתֶּם אֵלַי?" וַיֹּאמֶר: "אֵלֵהִים יַחְנֹךְ, בְּנִי." ל. וַיִּמְהַר יוֹסֵף כִּי נִכְמְרוּ רַחֲמָיו אֶל אָחִיו וַיִּבְקֶשׁ לִבְכוֹת וַיָּבֵא הַחֲדָרָה וַיִּבְדֵּךְ שָׁמָּה. לא. וַיִּרְחֹץ פָּנָיו, וַיֵּצֵא, וַיִּתְאַפֵּק, וַיֹּאמֶר: "שִׂימוּ לֶחֶם!" לב. וַיִּשְׂימוּ לוֹ לֶבֶדוֹ, וְלָהֶם לֶבֶדִם וְלַמְצָרִים, הָאֹכְלִים אֹתוֹ, לֶבֶדִם כִּי לֹא יוֹכְלוֹן הַמְצָרִים לְאָכַל אֶת הָעֵבְרִים לֶחֶם, כִּי תוֹעֵבָה הִיא לַמְצָרִים. לג. וַיֵּשְׁבוּ לְפָנָיו,</p>	<p>כד. הָאִישׁ הֵבִיא אֶת הָאֲנָשִׁים אֶל בֵּית יוֹסֵף, נָתַן לָהֶם מֵיָם, וְהֵם רָחֲצוּ רַגְלֵיהֶם, וְנָתַנּוּ מִסְפּוֹא לְחַמּוּרִים שְׁלָהֶם. כה. הָאֲחִים הִכִּינוּ אֶת הַמִּנְחָה עַד שֶׁבֶא יוֹסֵף בְּצִהְרִים, כִּי שָׁמְעוּ שֶׁשָּׁם יֹאכְלוּ לֶחֶם. כו. הָאֲחִים הֵבִיאוּ לְיוֹסֵף אֶל בֵּיתוֹ, אֶת הַמִּנְחָה שֶׁבִּיָּדָם הַבֵּיתָה. יוֹסֵף בָּא הַבֵּיתָה, וְהָאֲחִים הִשְׁתַּחֲוּוּ לְפָנָיו. כז. יוֹסֵף שָׂאֵל מָה שְׁלוֹמָם, וַאֲמַר: "מָה שְׁלוֹם אֲבִיכֶם הַזֶּקֶן, שֶׁדִּבַּרְתֶּם עָלָיו, הוּא עוֹד חַיִּי?" כח. הָאֲחִים עָנּוּ: "שְׁלוֹם לְעַבְדְּךָ, לְאֲבִינוּ, הוּא חַיִּי." וְהִשְׁתַּחֲוּוּ לְפָנָיו. כט. יוֹסֵף הִרִים אֶת עֵינָיו וַרְאֵה אֶת בְּנֵימִין אָחִיו, בֶּן אִמּוֹ. וַאֲמַר: "זֶה אַחִיכֶם הַקָּטָן, שֶׁסִּפַּרְתֶּם לִי עָלָיו?" וַאֲמַר: "ה' יְבָרֵךְ אוֹתְךָ, בְּנִי." ל. יוֹסֵף הִתְרַגֵּשׁ, כִּי הִתְגַּבְּרוּ רַגְשֵׁי אֲהָבָתוֹ אֶל אָחִיו. הוּא רָצָה לִבְכוֹת, וּמְהֵרָה אֶל הַחֲדָר, לִבְכוֹת שָׁם. לא. יוֹסֵף רָחַץ אֶת פָּנָיו וַיֵּצֵא, הִסְתִּיר אֶת הַהִתְרַגְּשׁוֹת שָׁלוֹ, וַאֲמַר: "הֵבִיאוּ אֶת הָאֹכֵל." לב. אֶת הָאֹכֵל הִגִּישׁוּ לְיוֹסֵף לֶבֶדוֹ, וְלָאֲחִים לֶבֶדִם; וְלַמְצָרִים, שֶׁאֲכָלוּ אֹתוֹ, לֶבֶדִם כִּי לֹא יִכְלוּ הַמְצָרִים לְאָכַל לֶחֶם עִם הָעֵבְרִים, כִּי דָבָר מְאוֹס הוּא לַמְצָרִים. לג. הָאֲחִים יָשְׁבוּ לְפָנָיו יוֹסֵף,</p>

	מילון
	<p><b>מִסְפּוֹא:</b> מִזוֹן לְבָהֳמוֹת.</p> <p><b>הַשְּׁלוֹם אֲבִיכֶם? - הַשְּׁלוֹם לְאֲבִיכֶם?</b></p> <p><b>נִכְמְרוּ רַחֲמֵינוּ:</b> הִתְנַבְּרוּ רַגְשֵׁי אֶהְבְּתוּ.</p> <p><b>הַמְדָּרָה:</b> אֶל הַחֲדָר.</p> <p><b>וַיִּתְּאֶפֶק:</b> הִסְתִּיר אֶת הַתְּרַגְּשׁוֹתוֹ. <b>שִׁימוּ לַחֵם:</b> הִגִּישׁוּ אֶכֶל.</p> <p><b>יִוָּכְלוּ:</b> יִוָּכְלוּ.</p> <p><b>תוֹעֵבָה:</b> דְּבַר מְאוּס, אָסוּר.</p>

פסוקי התורה	פרק מג
<p>הַבְּכֹר כְּבִכְרָתוֹ וְהַצְעִיר כְּאַעֲרָתוֹ;  וַיִּתְמָהוּ הָאֲנָשִׁים אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ.  לֵד. וַיֵּשֶׂא מִשָּׂאת מֵאֵת פְּנֵי אֱלֹהִים.  וַתֵּרֵב מִשָּׂאת בְּנֵי־מֶן  מִמִּשְׂאֵת כָּל־ם,  חֲמֵשׁ יָדוֹת.  וַיִּשְׁכְּרוּ וַיִּשְׁכְּרוּ עִמּוֹ.</p>	<p>לפי סדר לידתם,  הבכור ראשון והצעיר אחרון.  והם התפלאו מאד.  לד. יוסף נתן לאחיו מתנות.  והמתנה שנתן לבנימין,  היתה גדולה ממתנות כלם  פי חמשה.  והאחים שתו אתו.</p>

	מילון
	<p>וַיִּתְמָהוּ: הַתְּפִלָּאוּ. מִשָּׂאוֹת: מַתָּנוֹת. וַתִּרְבֵּ: הִיָּתָה רַבָּה, גְּדוּלָּה. חֲמֵשׁ יָדוֹת: פִּי חֲמִשָּׁה. וַיִּשְׁכְּרוּ: שָׁתוּ. עִמוֹ: עִם יוֹסֵף.</p>

## הָאֲחִים בְּמִצְרַיִם בַּפְּעַם הַשְּׁנִיָּה

## א-יז: גְּבִיעַ הַכֶּסֶף שֶׁל יוֹסֵף

מִשְׁרַת, מְנַהֵל בֵּית יוֹסֵף, הַחֲזִיר אֶת הַכֶּסֶף אֶל שְׂקֵי הָאֲחִים וְשָׂם אֶת גְּבִיעַ הַזָּהָב בְּשִׁקּוֹ שֶׁל בְּנִימִין. הַמִּשְׁרַת רָדַף אַחַר הָאֲחִים. הוּא שָׁאַל אֶת הָאֲחִים, לְמָה לָקַחוּ אֶת הַגְּבִיעַ שֶׁל יוֹסֵף? הֵם אָמְרוּ, שֶׁהֵם לֹא עָשׂוּ דָבָר שֶׁכַּזָּה, וּמִי שֶׁהִגְבִיעַ אֶצְלוֹ, יִהְיֶה עֶבֶד לְיוֹסֵף. מִצְאוּ אֶת הַגְּבִיעַ בְּשִׁקּוֹ שֶׁל בְּנִימִין. יוֹסֵף אָמַר, שֶׁהָאֲחִים יְכוּלִים לָשׁוּב אֶל אֲבֵיהֶם לְשָׁלוֹם, וְרַק בְּנִימִין יִשָּׂאֵר אֶצְלוֹ.

א. יוֹסֵף צָוָה עַל מְנַהֵל הַבַּיִת שֶׁלּוֹ וְאָמַר:

"מִלֹּא אֶת שְׂקֵי הָאֲנָשִׁים אֶכֶל, תֵּן לָהֶם כַּמָּה שְׂיֻכְלוּ לְסָחוּב.

וְשִׁים לְכֹל אִישׁ כֶּסֶף בְּשִׁקּוֹ שֶׁלּוֹ.

ב. וְאֵת גְּבִיעַ הַכֶּסֶף שֶׁלִּי

תִּשְׂמִים בְּשִׁקּוֹ שֶׁל הָאֵחַ הַקָּטָן

וְגַם אֶת הַכֶּסֶף, שֶׁקָּנָה בּוֹ אֶכֶל."

הַמִּשְׁרַת עָשָׂה כְּמוֹ שֶׁאָמַר לוֹ יוֹסֵף.

ג. הַבֶּקֶר אֹרֵךְ

וְהָאֲנָשִׁים שָׁלְחוּ

עִם חַמּוּרֵיהֶם.

ד. הֵם יָצְאוּ מִן הָעִיר, לֹא הִתְרַחֲקוּ,

וְיוֹסֵף אָמַר לְמְנַהֵל הַבַּיִת שֶׁלּוֹ:

"קוּם, רָדַף אַחֲרֵי הָאֲנָשִׁים

וְתִשֵּׁג אוֹתָם. וְתִגִּיד לָהֶם:

"לָמָּה שְׁלַמְתֶּם רָעָה בְּמָקוֹם טוֹבָה?

ה. הַלּוֹא זֶה הַגְּבִיעַ, שֶׁאֲדוּנִי שׁוֹתֶה בּוֹ

וְגַם מְנַחֵשׁ בּוֹ.

עֲשִׂיתֶם מַעֲשֵׂה רַע."

ו. מְנַהֵל הַבַּיִת הִשִּׁיג אֶת הָאֲחִים

וְאָמַר לָהֶם אֶת הַדְּבָרִים, שֶׁאָמַר לוֹ יוֹסֵף.

ז. הָאֲחִים אָמְרוּ לוֹ:

"לָמָּה יִדְבַר אֲדוּנִי דְבָרִים כְּאֵלֶּה?

אֹי וְאָבוֹי!

חַס וְחִלְיָהּ.

א. וַיֵּצֵא אֶת אֲשֶׁר עַל בֵּיתוֹ

לְאֹמֵר:

"מִלֹּא אֶת אֲמַתְחַת הָאֲנָשִׁים אֶכֶל

כַּאֲשֶׁר יִכְלֹנוּ שְׂאֵת,

וְשִׁים כֶּסֶף אִישׁ בְּפִי אֲמַתְחָתוֹ;

ב. וְאֵת גְּבִיעִי, גְּבִיעַ הַכֶּסֶף,

תִּשְׂמִים בְּפִי אֲמַתְחַת הַקָּטָן

וְאֵת כֶּסֶף שְׁבָרוֹ."

וַיַּעַשׂ כַּדְּבַר יוֹסֵף אֲשֶׁר דִּבֶּר.

ג. הַבֶּקֶר אֹרֵךְ

וְהָאֲנָשִׁים שָׁלְחוּ,

הֵמָּה וְחַמּוּרֵיהֶם.

ד. הֵם יָצְאוּ אֶת הָעִיר, לֹא הִרְחִיקוּ,

וְיוֹסֵף אָמַר לְאֲשֶׁר עַל בֵּיתוֹ:

"קוּם רָדַף אַחֲרֵי הָאֲנָשִׁים

וְהִשִּׁגְתֶּם, וְאָמַרְתֶּם אֲלֵיהֶם:

"לָמָּה שְׁלַמְתֶּם רָעָה תַּחַת טוֹבָה?

ה. הַלּוֹא זֶה, אֲשֶׁר יִשְׁתֶּה אֲדוּנִי בּוֹ,

וְהוּא נַחֵשׁ יִנְחַשׁ בּוֹ.

הַדַּעְתֶּם אֲשֶׁר עֲשִׂיתֶם."

ו. וַיִּשְׁגֹּם.

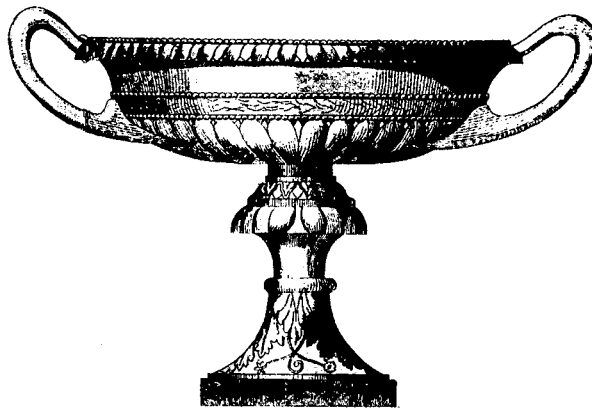
וַיִּדְבַר אֱלֹהִים אֶת הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה.

ז. וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו:

"לָמָּה יִדְבַר אֲדוּנִי כַּדְּבָרִים הָאֵלֶּה?

חִלְיָהּ לְעַבְדֶּיךָ

מילון



ויצו: צנה, נתן פקדה.

אמתחת, אמתחות: שק  
שמים בו דברים.

כאשר יוכלון שאת: כמה  
שיוכלו לשאת, לסחב.  
(יותר ממה ששלמו).

גביע: כוס גדולה.

בפי: בתוך.

כסף שברו: הכסף שקנה בו  
אכל.

הבקר אור: כשהאיר הבקר.  
המה: הם.

שלמתם: עשיתם.

הרעותם: עשיתם רעה.



פסוקי התורה	פרק מד
<p>מעשות כדבר הזה!  ח. הן כסף, אשר מצאנו בפי אמתחתינו,  השיבנו אליך מארץ כנען,  ואיך נגנב מבית אדניך  כסף או זהב?  ט. אשר ימצא אתו מעבדיך, ומת,  וגם אנחנו נהיה לאדני לעבדים".  י. ויאמר:  "גם עתה כדבריכם פן הוא,  אשר ימצא אתו  יהיה לי עבד  ואתם תהיו נקים".  יא. וימהרו ויורדו  איש את אמתחתו ארצה,  ויפתחו איש אמתחתו.  יב. ויחפש,  בגדול החל  ובקטן פלה.  וימצא הגביע באמתחת בנימו.  יג. ויקרעו שמלתם  ויעמס איש על חמורו  וישבו העירה.  יד. ויבא יהודה ואחיו ביתה יוסף  והוא עודנו שם  ויפלו לפניו ארצה.  טו. ויאמר להם יוסף:  "מה המעשה הזה אשר עשיתם?  הלוא ידעתם,  כי נחש ינחש איש אשר כמוני?"  טז. ויאמר יהודה:  "מה נאמר לאדני,  מה נדבר ומה נצטדק?  האלהים מצא את עון עבדיך.  הננו עבדים  לאדני  גם אנחנו</p>	<p>עבדיך לא יעשו דבר שכזה!  ח. הרי החזרנו לך מארץ כנען  את הכסף, שמצאנו בשקינו,  ואיך נגנב מבית אדוניך  כסף או זהב?  ט. מי שימצא אצלו הגביע, ומות,  וגם אנחנו נהיה לאדוני לעבדים".  י. אמר להם יוסף:  "גם עכשו יהיה כמו שאמרתם,  מי שימצא אתו הגביע,  יהיה לי עבד,  ואתם לא תהיו אשמים, ולא תענשו".  יא. האחים מהרו והורידו  כל אחד את שקו ארצה,  וכל אחד מהם פתח את השק שלו.  יב. המשרת חפש.  באח הגדול התחיל  ובאח הקטן גמר לחפש;  הגביע נמצא בשקו של בנימין.  יג. האחים קרעו את שמלותיהם מרב  אבל,  וכל אחד שם את השק שלו על חמורו.  והם שבו העירה.  יד. יהודה ואחיו באו לבית יוסף  ויוסף עוד בביתו.  האחים נפלו לפניו ארצה.  טו. אמר להם יוסף:  "מה המעשה הזה שעשיתם?  הלוא ידעתם,  כי איש שכמוני יכול לנחש?"  טז. ויהודה אמר:  "מה נאמר לאדוני,  מה נדבר ובמה נוכיח את צדקתנו?  ה' מצא את החטא שחטאו  עבדיך.  אנחנו עבדים לאדוני,  גם אנחנו</p>

אגדות חכמים	מילון
<p>יב. וַיִּמְצָא הַגְּבִיעַ בְּאֶמְתַּחַת בְּנֵי־מִין הָיוּ אֶחָיו שֶׁל בְּנֵי־מִין עוֹמְדִים וּמַכִּים לְבְנֵי־מִין עַל כְּתָפָיו, וְאוֹמְרִים: "בִּישָׁתְנוּ, בִּישָׁתְנוּ..."</p>	<p>הַשִּׁיבְנוּ: הַחֲזִרְנוּ.</p>
<p>יג. וַיַּעֲמֹס אִישׁ עַל חֲמוֹרוֹ חֲזָקִים הָיוּ, בְּעָלֵי זְרוּעַ, וְלֹא הָיוּ צְרִיכִים לְעֲזוֹר זֶה לְזֶה.</p>	<p>תְּהִיוּ נִקְיִים: לֹא אֲשֵׁמִים (וְלִכֵּן לֹא תַעֲנִשׁוּ).</p>
<p>טו. כִּי נִחַשׁ יִנְחַשׁ יוֹסֵף עָשָׂה עֲצָמוֹ קוֹסֵם, הַמִּנְחַשׁ בְּגִבִּיעַ. אָמַר לָהֶם: "רוֹאֵה אֲנִי בְּגִבִּיעַ, שְׁמֹרְגָלִים אַתֶּם". אָמְרוּ לוֹ: "כִּנִּים אֲנַחְנוּ, יִשְׂרָאֵלִים!" אָמַר לָהֶם: "אִם כִּנִּים אַתֶּם, מִדּוּעַ לֹא נִכְנַסְתֶּם בְּפֶתַח אֶחָד?" אָמְרוּ לוֹ: "כִּדּוֹ צִוְּנוֹ אֲבָא". וְעוֹד: אֲבָדָה אֲבָדָה לָנוּ, וְהֵינּוּ מִחֻפְּשִׁים אוֹתָהּ.</p>	<p>הַחֵל: הַתְּחִיל. כָּלָה: גָּמַר. שְׁמֵלוֹתָם: הַבְּגָדִים שֶׁלָּהֶם. וַיַּעֲמֹס: הִטְעִין, שָׁם עַל הַחֲמוֹר. בֵּיתָה יוֹסֵף: אֶל הַבַּיִת שֶׁל יוֹסֵף. וּמָה נִצְטַדֵּק? בְּמָה נוֹכִיחַ אֶת צִדְקַתְנוּ? (שֶׁלֹּא גִנְבְנוּ אֶת הַגְּבִיעַ.)</p>

פסוקי התורה	פרק מד
<p>גם אשר נמצא בגביע בידו".                      יז. ויאמר:                      "חלילה לי מעשות זאת.                      האיש, אשר נמצא הגביע בידו,                      הוא יהיה לי לעבד,                      ואתם עלו בשלום אל אביכם".</p>	<p>וגם מי שנמצא בידו הגביע".                      יז. יוסף אמר:                      "חס וחלילה, לא אעשה דבר כזה.                      האיש, שנמצא הגביע בידו                      הוא יהיה לי לעבד,                      ואתם עלו בשלום אל אביכם".</p>

### יח - לד : יהודה מתוודה לפני יוסף

יהודה נגש אל יוסף, כדי לשכנע אותו, שבנימין צריך לחזור אל יעקב, אביו.  
 הוא ספר לו, שאחיו של בנימין מאותה אם, יוסף, נעלם; ואביהם חושב שיוסף נטרף.  
 ואם גם בנימין לא ישוב, ימות אביהם בצער רב.

<p>יח. ויגש אליו יהודה, ויאמר:                      "בי אדני.                      ידבר נא עבדך דבר                      באזני אדני                      ואל יחר אפך בעבדך,                      כי כמוך פפרעה.                      יט. אדני שאל את עבדיו, לאמר:                      היש לכם אב או אח?                      כ. ונאמר אל אדני:                      יש לנו אב זקן                      וילד זקנים קטן,                      ואחיו מת,                      וירק הוא לבדו נשאר מאותה אם, מרחל,                      ואביו אהב אותו.                      כא. ואתה אמרת לנו, עבדיך:                      הורידו את אחיכם הקטן אלי,                      כדי שאראה אותו.                      כב. ואמרנו לך:                      לא יוכל הנער לעזוב את אביו.                      אם יעזב את אביו, ימות אביו.                      כג. ואמרת לנו:                      אם לא ירד אחיכם הקטן אתכם,                      לא תסיפו לראות פני.                      כד. ויהי פי עלינו אל עבדך, אבי,                      ונגד לו את דברי אדני</p>	<p>יח. יהודה נגש אל יוסף, ואמר:                      "בבקשה, אדוני.                      ידבר נא עבדך, יהודה,                      באזני אדוני,                      ואל תכעס עלי,                      כי אתה מכבד כמו פרעה.                      יט. אתה שאלת אותנו, עבדיך:                      יש לכם אב או אח?                      כ. ואנחנו אמרנו לך, אדוני:                      יש לנו אב זקן                      וילד זקונים קטן,                      ואחיו מת,                      ורק הוא לבדו נשאר מאותה אם, מרחל,                      ואביו אהב אותו.                      כא. ואתה אמרת לנו, עבדיך:                      הורידו את אחיכם הקטן אלי,                      כדי שאראה אותו.                      כב. ואמרנו לך:                      לא יוכל הנער לעזוב את אביו.                      אם יעזב את אביו, ימות אביו.                      כג. ואמרת לנו:                      אם לא ירד אחיכם הקטן אתכם,                      לא תוסיפו לראות את פני.                      כד. כאשר עלינו אל אבינו, עבדך,                      ואמרנו לו את מה שאמרת,</p>
--	---

אגדות חכמים	מילון
<p> <b>יח. ויגש אליו יהודה</b>  אמר ר' שמואל  בר נחמן בשם ר' יונתן:  בשעה שהיו יהודה ויוסף מתנכחים  זה עם זה,  אמרו מלאכי השרת זה לזה:  "בואו נרד למטה, ונראה  שור וארי  מתנגחים, נלחמים זה בזה.  בנהג שבועולם,  ידוע,  ששור מתירא (מפחד) מפני הארי,  ועכשיו הם עומדים  ומתנגחים זה עם זה.  ולמה שור וארי?  כי הסמל של יוסף היה  שור  והסמל של יהודה היה  אריה. </p>	<p> <b>בי: אָנָּא, בבקשה.</b>  <b>ואל יחר אפך: אל תכעס.</b>  <b>ילד-זקונים: הילד הכי</b>  צעיר במשפחה, הילד  שנולד כשההורים יותר  זקנים.  <b>וינתר: נשאר.</b>  <b>לבדו מאמו: מאותה אם</b>  אין לו עוד אח.  <b>ואשימה עיני עליו: כדי</b>  שאראה אותו.  <b>ועזב: ואם יעזב.</b>  <b>ומת: אביו.</b>  <b>תוסיפון: תוסיפו.</b>  <b>ונגד: ואמרנו.</b> </p>

פסוקי התורה	פרק מד
<p>כה. ויאמר אבינו:  שבו שברו לנו מעט אכל.  כו. ונאמר:  לא נוכל לרדת.  אם יש אחינו הקטן אתנו, וירדנו.  כי לא נוכל לראות פני האיש,  ואחיו הקטן איננו אתנו.  כז. ויאמר עבדך, אבי, אלינו:  אתם ידעתם,  כי שנים ילדה לי אשתי.  כח. ויצא האחד מאתי,  ואמר:  אך טרף טרף!  ולא ראיתיו עד הנה.  כט. ולקחתם גם את זה מעם פני,  וקרהו אסון,  והורדתם את שיבתי ברעה שאלה.  ל. ועתה  כבאי אל עבדך אבי  והנער איננו אתנו,  ונפשו קשורה בנפשו.  לא. והיה פראותו  כי אין הנער, ומת.  והורידו עבדיך את שיבת עבדך אבינו  ביגון שאלה.  לב. כי עבדך ערב את הנער מעם אבי,  לאמר:  אם לא אביאנו אליך,  וחטאתי לאבי כל הימים.  לג. ועתה,  ישב נא עבדך תחת הנער  עבד לאדני,  והנער יעל עם אחיו.  לד. כי איך אעלה אל אבי  והנער איננו אתי?  פן אראה ברע  אשר ימצא את אבי."</p>	<p>כה. אמר לנו אבינו:  שובו וקנו לנו מעט אכל.  כו. ואמרנו:  לא נוכל לרדת.  רק אם יהיה אחינו הקטן אתנו, נרד.  כי לא נוכל לראות את פני האיש  בלי אחינו הקטן.  כז. אמר לנו אבינו:  אתם ידעתם,  ששני בנים ילדה לי אשתי.  כח. בן אחד יצא ממני,  ואמרתי:  טרף טרף בני.  ולא ראיתי אותו עד היום.  כט. ואם תקחו גם את הבן הזה ממני,  ויקרה לו אסון,  תגרמו למותי, ואמות בצער רב.  ל. ועכשו,  כשאבוא אל אבי  בלי הנער בנימין,  שנפשו קשורה בנפשו,  לא. כשיעקב יראה  שבנימין איננו, ימות.  וכך נגרם לאבינו  שימות בצער.  לב. כי אני אחראי לנער לפני אבי.  כד. אמרתי לו:  אם לא אביא אותו אליך  אחטא לאבי כל הימים.  לג. ועכשו  אשב אני אצלך במקום בנימין  ואהיה לך עבד  והנער בנימין יחזר לאבינו עם אחיו.  לד. כי איך אעלה אל אבי  והנער איננו אתי?  לא אוכל לראות ברע  שיקרה לאבי."</p>

מילון



עד הנה: עד עכשיו.  
מעם פני: ממני.

שיבתי: זקנתי.

ערב: אחראי.

תחת: במקום.

יעל: יעלה.

ברע: בצער או במות.  
ימצא: יקרה.

פסוקי התורה	פרק מה
<b>יוסף מגלה לאחים: "אני יוסף"</b>	
<b>א-טו: יוסף מגלה לאחים שלו: "אני יוסף אחיכם"</b>	
<p>יוסף הוציא את כל המצרים שעל ידו, ואמר לאחיו: "אני יוסף, העוד אבי חי?" ובכה. האחים נבהלו, ויוסף הרגיע אותם. יוסף אמר לאחיו, שה' הוא ששלח אותו למצרים, כדי להציל אותם מרעב. יוסף בקש מהאחים, שיביאו למצרים את אביהם ואת ביתו ואת כל מה שיש לו, כי עוד חמש שנים יהיה רעב בארץ. יוסף חבק את בנימין באהבה ובכה, ואחר כך נשק את כל האחים האחרים, וכלם בכו.</p>	
<p>א. ולא יכל יוסף להתאפק לכל הנצבים עליו, ויקרא: "הוציאו כל איש מעליו!" ולא עמד אתו איש בהתודע יוסף אל אחיו.</p> <p>ב. ויתן את קלו בבכי וישמעו מצרים וישמע בית פרעה. ג. ויאמר יוסף אל אחיו: "אני יוסף!" העוד אבי חי? ולא יכלו אחיו לענות אתו, כי נבהלו מפניו.</p> <p>ד. ויאמר יוסף אל אחיו: "גשו נא אלי!" ויגשו. ויאמר: "אני יוסף אחיכם, אשר מכרתם אותי מצרימה, ה. ועתה אל תעצבו ואל תצטערו, כי מכרתם אותי הנה כי למחיה שלחני ה' לפניכם.</p>	<p>א. ויוסף לא יכול להתאפק, וקרא לכל האנשים, שעמדו על ידו: "הוציאו כל איש מעליו!" ולא עמד אתו איש כשהתודע יוסף אל אחיו, כשהודיע להם מיהו.</p> <p>ב. יוסף הרים את קולו בבכי, והמצרים שמעו וגם בית פרעה שמעו. ג. יוסף אמר אל אחיו: "אני יוסף!" העוד אבי חי? ולא יכלו אחיו לענות לו, כי נבהלו ממנו.</p> <p>ד. אמר יוסף אל אחיו: גשו נא אלי! והנה נגשו. ויאמר: "אני יוסף אחיכם, אותי מכרתם למצרים. ה. ועכשו, אל תהיו עצובים ואל תצטערו, על שמכרתם אותי לכאן, ה' שלח אותי לפניכם, להציל אתכם מרעב.</p>



(בר' מה, ג)

וַיֹּאמֶר יוֹסֵף אֶל אָחִיו אֲנִי יוֹסֵף

לְכֹל הַנּוֹצְבִים עָלָיו: בְּפָנַי כָּל  
הָאֲנָשִׁים הָעוֹמְדִים עַל יָדוֹ.

בְּהַתְּוֹדַע: כַּאֲשֶׁר גָּלָה  
לְאָחִיו, מִי הוּא בְּאֵמֶת.

אֶל תַּעֲצֹבוּ: אֵל תִּהְיוּ  
עֲצוּבִים.

וְאֵל יַחַר בְּעֵינֵיכֶם: אֵל  
תִּכְעְסוּ.

לְמַחֲיָה שְׁלַחְנִי ה' לִפְנֵיכֶם:  
ה' שָׁלַח אוֹתִי לִפְנֵיכֶם, לְתַת  
לָכֶם אֶכֶל, לְהַצִּיל אֶתְכֶם  
מִן הָרָעַב, שֶׁתּוֹכְלוּ לַחַיּוֹת.



פסוקי התורה	פרק מה
<p>ו. כי זה שְׁנַתִּים הָרַעַב בְּקֶרֶב הָאָרֶץ, וְעוֹד חֲמֵשׁ שָׁנִים אֲשֶׁר אֵין חֲרִישׁ וְקָצִיר. ז. וַיִּשְׁלַחֲנִי ה' לִפְנֵיכֶם לְשׁוֹם לָכֶם שְׂאֵרִית בְּאֶרֶץ</p> <p>וּלְהַחֲיוֹת לָכֶם לִפְלִיטָה גְדוֹלָה ח. וְעַתָּה לֹא אַתֶּם שְׁלַחְתֶּם אֹתִי הִנֵּה, כִּי ה' וַיִּשְׁימֵנִי לְאָב לַפְרָעָה וּלְאֲדוֹן לְכָל בֵּיתוֹ וּמֹשֶׁל בְּכָל אֶרֶץ מִצְרַיִם. ט. מִהָרָו וְעָלוּ אֶל אָבִי וְאָמַרְתֶּם אֵלָיו: כֹּה אָמַר בְּנֵךְ יוֹסֵף: שְׁמֵנִי ה' לְאֲדוֹן לְכָל מִצְרַיִם. רְדֵה אֵלַי אֵל תַּעֲמֹד! י. וַיֵּשֶׁבֶת בְּאֶרֶץ גֹּשֶׁן וְהָיִיתָ קָרוֹב אֵלַי אֶתָּה וּבְנֵיךָ וּבְנֵי בְנֵיךָ וְצֹאנֶךָ וּבְקָרְךָ וְכָל אֲשֶׁר לְךָ, יֵא. וְכִלְכַּלְתִּי אֶתְּךָ שֵׁם כִּי עוֹד חֲמֵשׁ שָׁנִים רָעַב. פֶּן תִּנְרָשׁ אֶתָּה וּבֵיתְךָ וְכָל אֲשֶׁר לְךָ. יב. וְהִנֵּה, עֵינֵיכֶם רוֹאוֹת וְעֵינֵי אַחֵי בְנֵימִין, כִּי פִי הַמִּדְבָּר אֵלֵיכֶם. יג. וְהִגַּדְתֶּם לְאָבִי אֵת כָּל הַכְּבוֹד שֵׁישׁ לִי בְּמִצְרַיִם, וְאֵת כָּל מַה שָּׂרַאִיתֶם, וּמִהָרָו וְהוֹרִידוּ אֶת אָבִי הִנֵּה."</p>	<p>ו. כִּי כָּבֵד שְׁנַתִּים יֵשׁ רָעַב בְּאֶרֶץ וְעוֹד חֲמֵשׁ שָׁנִים לֹא יִהְיֶה חֲרִישׁ וְקָצִיר. ז. ה' שְׁלַח אֹתִי לִפְנֵיכֶם כְּדִי שֶׁלֹא תָמוּתוּ בְּרָעַב, וַיִּשְׁאָרוּ מִכֶּם אֲנָשִׁים; כְּדִי שֶׁתּוֹכְלוּ לְהִתְקַיֵּם, וְתִהְיֶה לָכֶם הַצֵּלָה גְדוֹלָה. ח. וְעַכְשָׁו תִּבְנִינוּ: לֹא אַתֶּם שְׁלַחְתֶּם אֹתִי הִנֵּה, אֲלֵא ה' וְה' שֵׁם אֹתִי לְיוֹעֵץ לַפְרָעָה, וּלְאֲדוֹן לְכָל בֵּיתוֹ וּמוֹשֶׁל בְּכָל אֶרֶץ מִצְרַיִם. ט. מִהָרָו וְעָלוּ אֶל אָבִי וְאָמְרוּ לוֹ: כְּךָ אָמַר בְּנֵךְ, יוֹסֵף: ה' שֵׁם אֹתִי לְאֲדוֹן לְכָל מִצְרַיִם. רְדֵה נָא אֵלַי וְאֵל תַּעֲמֹד! י. וְתֵשֶׁבֶת בְּאֶרֶץ גֹּשֶׁן וְתִהְיֶה קָרוֹב אֵלַי אֶתָּה וּבְנֵיךָ וּבְנֵי בְנֵיךָ וְצֹאנֶךָ וּבְקָרְךָ וְכָל אֲשֶׁר יֵשׁ לְךָ, יֵא. וְאֵנִי אֲדַאֵג, שִׁיְהִיָּה לְךָ שֵׁם לְאֶכֶל וּלְשִׁתוֹת כִּי הָרַעַב יִמְשָׁךְ עוֹד חֲמֵשׁ שָׁנִים. וְלֹא תִהְיֶה עָנִי, אֶתָּה וּבֵיתְךָ וְכָל מַה שֵׁישׁ לְךָ. יב. וְהִנֵּה, עֵינֵיכֶם רוֹאוֹת וְעֵינֵי אַחֵי בְנֵימִין, שֶׁפִי הוּא הַמִּדְבָּר אֵלֵיכֶם. יג. סִפְרוּ לְאָבִי אֵת כָּל הַכְּבוֹד שֵׁישׁ לִי בְּמִצְרַיִם, וְאֵת כָּל מַה שָּׂרַאִיתֶם, וּמִהָרָו וְהוֹרִידוּ אֶת אָבִי הִנֵּה."</p>

ט. מֵהָרוּ וְעָלוּ אֶל אָבִי  
 אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל גְּבוּהָהּ מִכָּל הָאֲרָצוֹת  
 לְמִדְנֹו, שְׂאֲרָץ יִשְׂרָאֵל גְּבוּהָהּ  
 מִכָּל הָאֲרָצוֹת.  
 לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל עוֹלִים,  
 לְמִצְרַיִם יוֹרְדִים;  
 וְכֵן לְשֶׁאֵר הָאֲרָצוֹת.  
 וּמִי שֶׁבָּא לַחַיּוֹת בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל,  
 נִקְרָא עוֹלָה.



בְּקָרֵב: בְּתוֹךְ.

לְשׁוֹם: לְשִׁים.

שְׂאֲרִית בְּאֶרֶץ: אֲנָשִׁים

שִׁישְׂאָרוֹ.

וּלְהַחַיּוֹת לְכֶם: לְאִפְשֵׁר

לְכֶם לַחַיּוֹת.

לְפַלְטָה גְדוּלָה: לְהַצֵּלָה.

וַיִּשְׁמַנֵּנִי: שָׁם אוֹתִי.

לְאֵב לְפָרְעָה: לְיוֹעָץ, לְחֵבֵר.

רָדָה: רָד.

אֵל תַּעֲמֹד: אֵל תְּחַכֵּה, אֵל

תַּתְּעַכֵּב.

וּכְלַפְלַתִּי אוֹתָךְ: אֲנִי

אֲדַאֵג, שְׁיִהְיֶה לְךָ דִּי,

לְאָכַל וּלְשִׁתּוֹת.

תִּנְרָשׁ: תִּהְיֶה עֲנִי.

וְהַגְדַּתֶּם: תִּגִּידוּ, תִּסְפְּרוּ.

פסוקי התורה	פרק מה
<p>יד. ויפל על צוארי בנימין אחיו, ויבד, ובנימין בכה על צואריו. טו. וינשק לכל אחיו ויבד עליהם ואחרי כן דברו אחיו אתו.</p>	<p>יד. יוסף נפל על צנאר בנימין ובכה, ובנימין בכה על צנאר יוסף. טו. יוסף נשק לכל אחיו ובכה אתם, ואחרי כן דברו אתו אחיו.</p>

## טז - כד : האחים מתכוננים לחזור הביתה

פרעה שמע, שבאו אחי יוסף, והיה מרצה. פרעה הזמין את האחים ואת אביהם לבוא למצרים, והבטיח להם את כל טוב מצרים.

טז. והקל נשמע בית פרעה, לאמר:

"באו אחי יוסף".

וייטב

בעיני פרעה ובעיני עבדיו.

יז. ויאמר פרעה אל יוסף:

"אמר אל אחיך,

זאת עשו:

טענו את בעירכם

ולכו באו ארצה כנען

יח. וקחו

את אביכם ואת בתיכם

ובאו אלי.

ואתנה לכם את טוב ארץ מצרים,

ואכלו את חלב הארץ.

יט. ואתה צויתתה:

זאת עשו:

קחו לכם מארץ מצרים עגלות

לטפכם ולנשיכם

ונשאתם את אביכם ובאתם.

כ. ועינכם אל תחס על פליכם,

כי טוב כל ארץ מצרים

לכם הוא".

כא. ויעשו כן בני ישראל.

ויתן להם יוסף עגלות

על פי פרעה

ויתן להם צדה לדרך.

טז. בבית פרעה שמעו,

שבאו אחי יוסף.

והדבר היה טוב

בעיני פרעה ובעיני עבדיו.

יז. פרעה אמר ליוסף:

"כך תגיד לאחיקך:

זאת עשו:

שימו מטען על הבהמות שלכם

ולכו לארץ כנען.

יח. וקחו

את אביכם ואת המשפחות שלכם,

ובואו אלי.

ואתן לכם את טוב ארץ מצרים,

ותאכלו את הטוב שבארץ.

יט. ואני מצוה עליך,

זאת עשו:

קחו לכם מארץ מצרים עגלות

לילדים ולנשים שלכם,

ותביאו את אביכם אתכם,

כ. ואל תצטערו על הכלים שלכם,

שתשאירו בכנען,


כי טוב כל ארץ מצרים, יהיה לכם".

כא. בני ישראל עשו כך.

ויוסף נתן להם עגלות,

כמו שאמר פרעה,

ויוסף נתן לאחיו אכל לדרך.

אגדות חכמים	מילון
<p>טז. ויִיטֵב "בְּעֵינַי" פְּרָעָה  אָחִי יוֹסֵף טוֹבִים בְּעֵינַי פְּרָעָה  כִּי־נָן שָׁמַע פְּרָעָה,  שָׁבְאוּ אֵלָיו אַחִים הַגּוֹנִים,  וְשָׁמַע,  שֶׁהֵם הָאֲחִים שֶׁל יוֹסֵף,  וּגְדוּלְתוֹ שֶׁל יוֹסֵף  הִיְתָה יְדוּעָה וּמְפֹרְסָמֶת,  הִיָּה טוֹב בְּעֵינָיו,  לְקַבֵּל אוֹתָם בְּאֶרְצוֹ.</p> 	<p><b>נָפַל עַל צְנָאָר:</b> חֶבֶק.  <b>וַיִּבְדָּ:</b> וּבְכָה.  <b>וְהַקּוֹל נִשְׁמַע:</b> הַשְּׂמוּעָה  הַתְּפֹשֶׁטָה.  <b>וַיִּיטֵב בְּעֵינַי פְּרָעָה:</b> מָצָא  חֵן בְּעֵינָיו.  <b>טַעֲנוּ אֶת בְּעִירְכֶם:</b> הִטְעִינוּ,  שִׂימוּ מִטְעָן עַל הַבְּהֵמוֹת  שְׁלָכֶם.  <b>אֶרְצָה כָּנְעוֹ:</b> לְאֶרֶץ כְּנַעַן.  <b>בְּתִיכֶם:</b> בְּנֵי בְּתִיכֶם,  הַמְשֻׁפָּחוֹת שְׁלָכֶם.  <b>וְאֶתְנָה:</b> וְאֶתֵּן.  <b>חֶלֶב הָאָרֶץ:</b> מִיטֵב פְּרִי  הָאָרֶץ.  <b>וְאֵתָה צוּיְתָה:</b> אֲנִי מְצוּוֹה  אוֹתָךְ, לֹמֵר לָהֶם.  <b>טַפְכֶם:</b> הַטֶּף שְׁלָכֶם,  הַיְלָדִים וְהַיְלָדוֹת שְׁלָכֶם.  <b>וּנְשֵׂאתֶם:</b> תְּבִיאוּ.  <b>עֵינְכֶם אֶל תַּחֲס:</b> שֶׁלֹּא  יִהְיֶה לָכֶם חֶבֶל.  <b>עַל כְּלִיכֶם:</b> שֶׁתְּשִׂאִירוּ  בְּאֶרֶץ כְּנַעַן.  <b>עַל פִּי פְרָעָה:</b> כַּפִּי שְׂצוּנָה  פְּרָעָה.  <b>צִידָה:</b> אֶכֶל שְׁלֹקָחִים  לְדָרְדָר.</p>

פסוקי התורה	פרק מה
<p>כב. לְכֹלֶם נָתַן, לְאִישׁ חִלְפַת שְׁמֹלֹת, וּלְבִנְיָמִן נָתַן שְׁלֹשׁ מֵאוֹת כֶּסֶף וְחֲמֵשׁ חִלְפֹת שְׁמֹלֹת. כג. וּלְאָבִיו שָׁלַח כִּזְאֹת: עֲשֵׂהָ חֲמוּרִים נוֹשָׂאִים מִטוֹב מִצָּרִים, וְעֲשֵׂר אֶתֹנֹת נוֹשָׂאוֹת חֶטֶה וְלֶחֶם וּמִזֹּן, שִׁיְהִיָּה לְאָבִיו לְדָרֶךְ. כד. יוֹסֵף שָׁלַח אֶת אֲחִיו. הֵם הִלְכוּ, וְהוּא אָמַר לָהֶם: "אֵל תִּרְיָבוּ בְּדֶרֶךְ".</p>	<p>כב. לְכֹלֶם נָתַן מִתְּנוֹת: לְכֹל אֶחָד נָתַן חִלְפֹת שְׁמֹלֹת. וּלְבִנְיָמִן נָתַן שְׁלֹשׁ מֵאוֹת כֶּסֶף וְחֲמֵשׁ חִלְפֹת שְׁמֹלֹת. כג. וּלְאָבִיו שָׁלַח אֶת כָּל זֶה: עֲשֵׂהָ חֲמוּרִים נוֹשָׂאִים מִטוֹב מִצָּרִים, וְעֲשֵׂר אֶתֹנֹת נוֹשָׂאוֹת חֶטֶה וְלֶחֶם וּמִזֹּן, שִׁיְהִיָּה לְאָבִיו לְדָרֶךְ. כד. יוֹסֵף שָׁלַח אֶת אֲחִיו. הֵם הִלְכוּ, וְהוּא אָמַר לָהֶם: "אֵל תִּרְיָבוּ בְּדֶרֶךְ".</p>

### כה - כח : הָאֲחִים חוֹזְרִים הַבְּיָתָה

הָאֲחִים חוֹזְרִים לְאֶרֶץ כְּנָעַן. הֵם מְבִיאִים אֶת בְּנֵימִן וְאֶת הַבְּשׂוֹרָה:

עוֹד יוֹסֵף חַי, וְהוּא מוֹשֵׁל בְּכָל אֶרֶץ מִצְרַיִם.

יַעֲקֹב שָׁמַח כְּשִׁשְׁמַע אֶת הַדְּבָרִים, וְהִחְלִיט, שִׁילַךְ לְרֵאוֹת אֶת יוֹסֵף, לִפְנֵי מוֹתוֹ.

כה. וַיַּעֲלוּ מִמִּצְרַיִם,  
וַיָּבֹאוּ אֶרֶץ כְּנָעַן, אֶל יַעֲקֹב אָבִיהֶם.  
כו. וַיִּגְדְּדוּ לוֹ לֵאמֹר:  
"עוֹד יוֹסֵף חַי."  
וְכִי הוּא מוֹשֵׁל בְּכָל אֶרֶץ מִצְרַיִם."  
וַיִּפַּג לְבוֹ,  
כִּי לֹא הָאֱמִין לָהֶם.  
כז. וַיְדַבְּרוּ אֵלָיו אֶת כָּל דְּבָרֵי יוֹסֵף,  
אֲשֶׁר דִּבֶּר אֵלֵיהֶם.  
וַיֵּרָא אֶת הָעֵגְלוֹת,  
אֲשֶׁר שָׁלַח יוֹסֵף לְשֵׂאת אֹתוֹ  
וַתַּחֲי רֹחַ יַעֲקֹב אָבִיהֶם.  
כח. וַיֹּאמֶר יִשְׂרָאֵל:  
"רַב.  
עוֹד יוֹסֵף בְּנֵי חַי.  
אֵלֶיךָ וְאֶרְאֶה אוֹתוֹ בְּטָרֶם אָמוֹת".

כה. הָאֲחִים עָלוּ מִמִּצְרַיִם  
וַיָּבֹאוּ לְאֶרֶץ כְּנָעַן, אֶל יַעֲקֹב אָבִיהֶם.  
כו. הָאֲחִים אָמְרוּ לְיַעֲקֹב:  
"עוֹד יוֹסֵף חַי."  
יוֹסֵף מוֹשֵׁל בְּכָל אֶרֶץ מִצְרַיִם."  
יַעֲקֹב נִדְּהָם,  
וְלֹא הָאֱמִין לְדַבְּרֵי בְנָיו.  
כז. הָאֲחִים סִפְרוּ לְיַעֲקֹב,  
אֶת כָּל מַה שֶּׁאָמַר יוֹסֵף.  
יַעֲקֹב רָאָה אֶת הָעֵגְלוֹת,  
שֶׁשָּׁלַח יוֹסֵף לְהַבִּיא אוֹתוֹ בְּהֵן,  
הַתַּחֲזֵק וְשָׂמַח.  
כח. יִשְׂרָאֵל (יַעֲקֹב) אָמַר:  
"דִּי לְצַעֲרִי רַבָּה שְׂמִחְתִּי!  
עוֹד יוֹסֵף בְּנֵי חַי.  
אֵלַי וְאֶרְאֶה אוֹתוֹ לִפְנֵי שְׂאֵמוֹת".

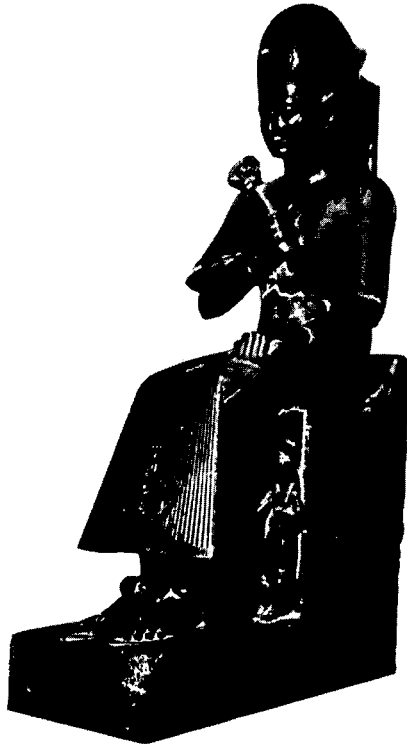
אגדות חכמים	מילון
<p style="text-align: center;"> <b>כד. שְׁלֹא יָרִיבוּ בְּדָרְךָ</b>  דואג הִיָּה,  שְׁמֵא יָרִיבוּ בְּדָרְךָ עַל דְּבַר מְכִירְתּוֹ.  זֶה יֹאמֵר:  "בְּגִלְלָךְ נִמְכַּרְוּ!"  וְזֶה יֹאמֵר:  "אַתָּה סִפַּרְתָּ לְשׁוֹן הָרַע,  וְנִרְמַתָּ לָנוּ,  שְׁנִשְׁנָא אוֹתוֹ!"  לְכֹן אָמַר לָהֶם:  "אַל תִּרְגְּזוּ בְּדָרְךָ!"  - "אַל  תִּדְבְּרוּ עַל הָעֵינָן בְּכָלְלוּ!" </p>	<p> חֲלִיפּוֹת שְׂמָלוֹת: בְּגָדִים  נָאִים.  פְּזֹאת: כְּמוֹ שְׂמֹפֶרֶט  בְּהִמְשָׁךְ.  אַתּוֹנוֹת: אֶתוֹן: הַנִּקְבָּה שֶׁל  הַחֲמוֹר.  בָּר: חֶטָּה.  אַל תִּרְגְּזוּ בְּדָרְךָ: אַל תִּרְיִבוּ  בְּדָרְךָ, בְּגִלְלֵךְ זֶה שְׂמִכְרְתֶם  אוֹתִי.  וַיִּפֹּג לִבּוֹ: נִדְּהָם וּכְאֵלוּ  הִתְעַלְּפוּ.  וַתְּחִי רוּחַ יַעֲקֹב: יַעֲקֹב  הִתְחַזַּק, וְהָיָה יוֹתֵר שְׂמֵחַ.  רַב: דִּי; דִּי לְצַעֲרִי.  אוּ: הִרְבָּה; רַבָּה שְׂמֵחָתִי.  אַלְכָּה: אֵלֶךְ.  בְּטָרָם: לִפְנֵי שֶׁ... </p>

## יעקב ובניו יורדים למצרים א-י: יעקב ובניו אצל פרעה

יוסף ספר לפרעה, שאביו ואחיו הגיעו מארץ כנען לארץ גשן. פרעה הציע להושיב את משפחתו של יוסף במקום הכי טוב בארץ מצרים, ולתת לטובים שבאחים תפקיד של שרים אחראים על הצאן והבקר של פרעה.

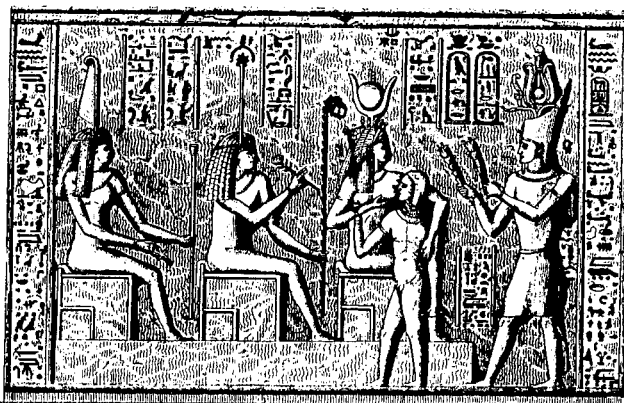
א. ויבא יוסף  
ויגד לפרעה, ויאמר:  
"אבי ואחי  
וצאנם ובקרם וכל אשר להם,  
באו מארץ כנען  
והנם בארץ גשן."  
ב. ומקצה אחיו לקח חמשה  
אנשים ויצגם לפני פרעה.  
ג. ויאמר פרעה אל אחיו:  
"מה מעשיכם?"  
ויאמרו אל פרעה:  
"דעה צאן עבדיך  
גם אנחנו, גם אבותינו."  
ד. ויאמרו אל פרעה:  
"לגור בארץ באנו,  
כי אין מרעה לצאן  
אשר לעבדיך,  
כי כבד הרעב בארץ כנען,  
ועתה,  
ישבו נא עבדיך בארץ גשן."  
ה. ויאמר פרעה אל יוסף, לאמר:  
"אביך ואחידך באו אליך,  
ו. ארץ מצרים לפניך היא,  
במיטב הארץ הושב  
את אביך ואת אחידך.  
ישבו בארץ גשן.  
ואם ידעת  
יש בם אנשי חיל,  
ושמתם שרי מקנה על אשר לי.

א. יוסף בא  
ואמר לפרעה:  
"אבי ואחי  
וצאנם ובקרם וכל אשר להם  
באו מארץ כנען  
והם בארץ גשן."  
ב. יוסף לקח חמשה אחים חלשים  
והציג אותם לפני פרעה.  
ג. פרעה שאל את אחי יוסף:  
"מה אתם עושים?"  
האחים אמרו לפרעה:  
"אנחנו עבדיך, רועי צאן,  
גם אנחנו, גם אבותינו."  
ד. האחים אמרו לפרעה:  
"באנו לגור בארץ מצרים,  
כי אין עשב בשדה לאכל  
בשביל הצאן שלנו,  
כי כבד הרעב בארץ כנען,  
ועכשו,  
ישבו נא עבדיך בארץ גשן."  
ה. פרעה אמר ליוסף:  
"אביך ואחידך באו אליך.  
ו. ארץ מצרים לפניך היא.  
תן לאביך ולאחידך לגור  
בחלק הכי טוב שבארץ.  
הם ישבו בארץ גשן.  
ואם אתה יודע, שיש בהם אנשי חיל,  
רועי צאן טובים,  
תתן לאחים שלך תפקיד של שרים



צאנֶם וּבְקָרָם: הַבְּהֵמוֹת  
שְׁלָהֶם.  
וְהֵנֶם: וְהֵם.  
וּמִקְצֵה אַחֲיוֹ: לְפִי רֶשְׁ"י:  
מֵהָאֲחִים הַחֲלָשִׁים.  
וַיִּצְיָגֶם: הֶעֱמִיד אוֹתָם.  
אַחֲיוֹ: שֶׁל יוֹסֵף.

מִרְעָה: שָׂדֵה שֵׁיט בּוֹ עֵשֶׂב  
בְּשֶׁבִיל הַצֹּאן לֶאֱכֹל.



בְּמִיטֵב הָאָרֶץ: בְּמָקוֹם  
הַטוֹב בְּיוֹתֵר בְּאָרֶץ.

אֲנָשֵׁי חֵיל: טוֹבִים  
בְּמִלְאֲכֹתָם. לְפִי רֶשְׁ"י:  
רוֹעֵי צֹאן טוֹבִים.  
שְׂרֵי מִקְנֵה: שְׂרֵים  
שֶׁאֲחֲרָאִים עַל הַצֹּאן  
וְהַבְּקָר.



פסוקי התורה	פרק מז
<p>ז. וַיָּבֵא יוֹסֵף אֶת יַעֲקֹב אָבִיו וַיַּעֲמְדֵהוּ לִפְנֵי פְרֹעָה. וַיְבָרֵךְ יַעֲקֹב אֶת פְּרֹעָה. ח. וַיֹּאמֶר פְּרֹעָה אֶל יַעֲקֹב: "כִּמָּה יָמֵי שְׁנֵי חַיֶּיךָ?" ט. וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֶל פְּרֹעָה: "יָמֵי שְׁנֵי מְגוּרֵי שְׁלֹשִׁים וּמֵאֵת שָׁנָה. מֵעֵט וְרַעִים הָיוּ יָמֵי שְׁנֵי חַיֵּי וְלֹא הָיוּ כְמוֹ יָמֵי חַיֵּי אֲבוֹתַי." י. וַיְבָרֵךְ יַעֲקֹב אֶת פְּרֹעָה וַיֵּצֵא מִלִּפְנֵי פְרֹעָה.</p>	<p>אחראים על הצאן והבקר שלי". ז. יוסף הביא את יעקב אביו והעמיד אותו לפני פרעה. יעקב ברך את פרעה. ח. פרעה שאל את יעקב: "בן כמה אתה?" ט. יעקב ענה לפרעה: "אני בן מאה ושלשים שנה. מעטים ורעים היו ימי חיי ולא היו כמו ימי חיי אבותי." י. יעקב ברך את פרעה, ויצא.</p>

### יא - כז: הרעב בארץ מצרים

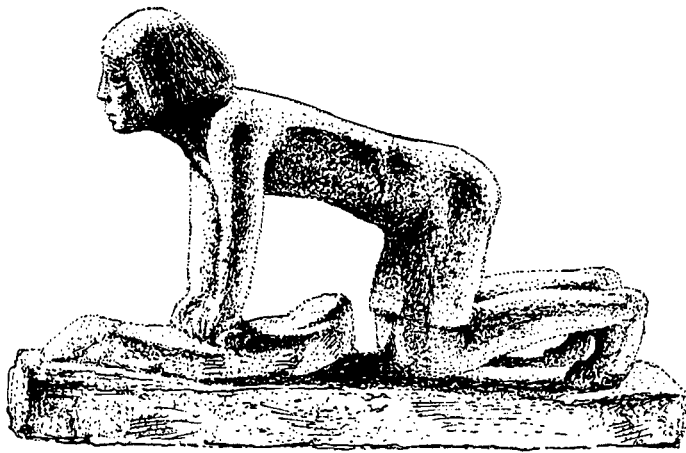
יוסף נתן לחם לפי מספר האנשים בכל משפחה. הרעב במצרים התגבר. לתושבי מצרים נגמר הכסף. יוסף מכר לתושבי מצרים לחם, וקנה מהם את הבהמות שלהם ואת האדמות שלהם. כשהאדמות היו של פרעה, נתן יוסף למצרים זרעים, וקבע חוק: בזמן אסוף התבואה, יתנו המצרים מסים לפרעה: חמשית מן התבואה. רק את אדמות הכהנים לא קנה יוסף.

יא. וַיּוֹשֶׁב יוֹסֵף אֶת אָבִיו וְאֶת אָחָיו וַיִּתֵּן לָהֶם אַחְזָה בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם בְּמִיֶּטֶב הָאָרֶץ, בְּאֶרֶץ רַעַמְסֵס כַּאֲשֶׁר צִוָּה פְּרֹעָה. יב. וַיַּכְלִיכַל יוֹסֵף אֶת אָבִיו וְאֶת אָחָיו וְאֶת כָּל בֵּית אָבִיו לֶחֶם לְפִי הַסֹּף. יג. וְלֶחֶם אִינוּ בְּכָל הָאָרֶץ כִּי כָבֵד הָרַעַב מְאֹד, וַתִּלָּה אֶרֶץ מִצְרַיִם וְאֶרֶץ כְּנָעַן מִפְּנֵי הָרַעַב. יד. וַיִּלְקֹט יוֹסֵף אֶת כָּל הַכֶּסֶף, הַנִּמְצָא בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם וּבְאֶרֶץ כְּנָעַן,

יא. יוסף הושיב את אביו ואת אחיו ונתן להם אדמה בארץ מצרים בחלק הכי טוב של הארץ, בארץ רעמסס, ארץ גשן כמו שצוה פרעה. יב. יוסף דאג, שלא אחיו יהיה לאכל ולשתות, לחם לפי מספר הילדים במשפחה. יג. ובכל הארץ לא היה לחם, כי הרעב היה כבד מאד, כל ארץ מצרים וארץ כנען עיפו בגלל הרעב. יד. יוסף אסף את כל הכסף שהיה בארץ מצרים ובארץ כנען,

## מילון

כַּמָּה יָמֵי שְׁנֵי חַיִּידִ? בֶּן  
 כַּמָּה אֶתְהָ?  
 יָמֵי שְׁנֵי מְגוּרֵי: מִסְפֵּר יָמֵי  
 חַיֵּי.



שפחה טוחנת (פסל מצרי)

אַחֲזָה: חֲלֻקַת אֲדָמָה.  
 בְּמִיטֵב הָאָרֶץ: בְּחֻלְק הַכִּי  
 טוֹב שֶׁל הָאָרֶץ.

וַיִּכְלַכַּל: דָּאֵג שִׁיחֵיהָ לָהֶם  
 מִה לֶאֱכֹל וּלְשִׁתּוֹת.

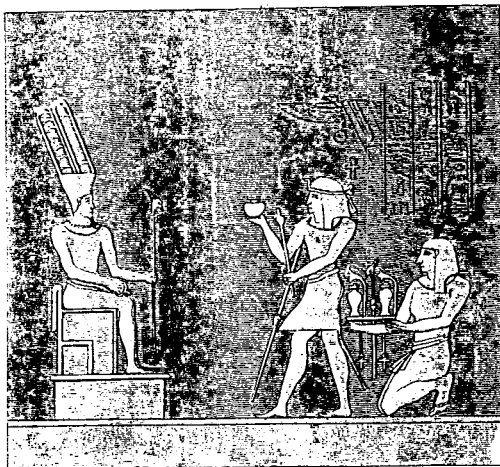
הַסֵּף: הַיְלָדִים וְהַיְלָדוֹת.

וַתֵּלֶה: הַתְּעִיפָה מְאֹד.

וַיִּלְקֹט: אָסַף.

פסוקי התורה	פרק מז
<p>בשבר אשר הם שוברים. ויבא יוסף את הכסף ביתה פרעה. טו. ויתם הכסף מארץ מצרים ומארץ כנען. ויבאו כל מצרים אל יוסף, לאמר: "הבה לנו לחם! ולמה נמות נגדך? כי אפס כסף." טז. ויאמר יוסף: "הבו מקניכם. ואתנה לכם במקניכם, אם אפס כסף." יז. ויביאו את מקניהם אל יוסף ויתן להם יוסף לחם בסוסים ובמקנה הצאן ובמקנה הבקר ובחמורים. וינהלם בלחם בכל מקנהם בשנה ההיא יח. ויתם השנה ההיא ויבאו אליו בשנה השנית ויאמרו לו: "לא נכחד מאדני כי אם תם הכסף ומקנה הבהמה אל אדני לא נשאר לפני אדני בלתי אם גויתנו ואדמתנו. יט. למה נמות לעיניך גם אנחנו, גם אדמתנו? קנה אתנו ואת אדמתנו בלחם, ונהיה אנחנו ואדמתנו עבדים לפרעה. ותן זרע ונחיה ולא נמות והאדמה לא תהיה ריקה כמו מדבר שממה." כ. ויקן יוסף את כל אדמת מצרים לפרעה,</p>	<p>כשהם קנו אכל במצרים. יוסף הביא את הכסף לבית פרעה. טו. הכסף נגמר בארץ מצרים ובארץ כנען וכל המצרים באו אל יוסף, ואמרו: "תן לנו לחם! ולמה נמות מול העינים שלך? כי נגמר לנו הכסף." טז. יוסף אמר: "תנו את הבהמות שלכם, ואתן לכם אכל בשביל הבהמות שלכם, אם אין לכם כסף." יז. המצרים הביאו את הבהמות שלהם אל יוסף. יוסף נתן להם לחם, וקבל מהם סוסים, צאן ובקר וחמורים. יוסף נתן להם לחם, והם שלמו בבהמות שלהם בשנה ההיא. יח. השנה ההיא נגמרה. ותושבי מצרים באו ליוסף בשנה השניה ואמרו לו: "לא נשמר בסוד מפניך, שנגמר לנו הכסף. ואת בהמותינו מכרנו לך, ולא נשאר לנו לתת לך אלא רק את גופנו ואת אדמתנו. יט. למה נמות לפני עיניך, גם אנחנו, גם אדמתנו בשביל לחם, ונהיה אנחנו ואדמתנו עבדים לפרעה. ותן לנו זרע ונחיה ולא נמות והאדמה לא תהיה ריקה כמו מדבר שממה." כ. יוסף קנה בשביל פרעה</p>

מילון



שָׁבֵר: מִשֶּׁהוּ לַקְּנוֹת.  
 שׁוֹבְרִים: קוֹנִים אֶכֶל.  
 בְּשֹׁבֵר אֲשֶׁר הֵם שׁוֹבְרִים:  
 עַל יְדֵי הַקְּנִיּוֹת שֶׁקֵּנוּ אֶצְלוֹ.  
 וַיִּתֵּם: נִגְמָר.  
 הִבֵּה לָנוּ: תֵּן לָנוּ.  
 נִגְדָדָה: לְפָנֶיךָ.  
 אָפֶס: נִגְמָר, אֵין עוֹד, הַפֶּדָה.  
 לְאָפֶס.

וַיִּנְהַלֶּם בְּלָחֶם: פָּרַגַּס אוֹתָם  
 בְּלָחֶם.  
 בְּכָל מַקְנֵיהֶם: הֵם שְׁלָמוֹ  
 בְּמַקְנֵיהֶם.

לֹא נִבְחַד: לֹא נִסְתִּיר, לֹא  
 נִשְׁמַר בְּסוּד.



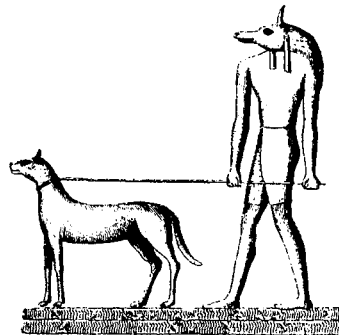
בְּלַתִּי: רֶק.  
 גּוֹלְתָנוּ: גּוֹפְנוֹ.

לֹא תִשֵּׂם: לֹא תִהְיֶה רִיקָה,  
 כְּמוֹ מִדְבָּר שְׁמָמָה.  
 וַיִּקּוּ: קָנָה.

פסוקי התורה	פרק מז
<p>כי מכרו מצרים איש שדהו,  כי חזק עליהם הרעב.  ותהי הארץ לפרעה.  כא. ואת העם  העביר אותו  לערים,  מקצה גבול מצרים ועד קצהו.  כב. רק אדמת הכהנים לא קנה,  כי חק לכהנים מאת פרעה.  ואכלו את חקם  אשר נתן להם פרעה.  על כן לא מכרו את אדמתם.  כג. ויאמר יוסף אל העם:  "הן קניתי אתכם היום ואת אדמתכם  לפרעה.  הא לכם זרע  וזרעתם את האדמה.  כד. והיה בתבואת,  ונתתם חמישית לפרעה  וארבע הידות יהיה לכם  לזרע השדה  ולאכלכם  ולאשר בבתיכם ולאכל לטפכם".  כה. ויאמרו:  "החיתנו.  נמצא חן בעיני אדני  והיינו עבדים לפרעה".  כו. וישם אותה יוסף לחק  עד היום הזה  על אדמת מצרים;  לפרעה לחמש.  רק אדמת הכהנים לבדם,  לא היתה לפרעה.  כז. וישב ישראל בארץ מצרים  בארץ גשן ויאחזו בה,  ויפרו וירבו מאד.</p>	<p>את כל אדמת מצרים.  כל המצרים מכרו את שדותיהם  בגלל הרעב שהיה חזק וקשה להם.  וכל הארץ היתה של פרעה.  כא. ואת העם  העביר יוסף  מעיר לעיר,  מקצה מצרים ועד לקצה השני.  כב. רק את אדמת הכהנים לא קנה,  כי היא של הכהנים לפי חק של פרעה.  והכהנים אכלו את הלחם שנתן להם  פרעה לפי חק.  לכן לא מכרו את אדמתם.  כג. יוסף אמר אל העם:  "הרי קניתי אתכם היום ואת אדמתכם  בשביל פרעה.  קחו לכם זרעים  ותזרעו את האדמה.  כד. ובזמן שתאספו את התבואות,  תתנו חמישית לפרעה  וארבע חמשיות יהיו לכם  לזרע בשדה  ולאכל,  גם לכם וגם לבני ביתכם ולילדיכם".  כה. אנשי מצרים אמרו:  "החייט אותנו:  נמצא חן בעיניך  ונהיה לעבדים לפרעה".  כו. יוסף קבע חק  עד היום הזה  בארץ מצרים  לתת לפרעה מסים, חמשית מהיבול.  כז. ישראל ישבו בארץ מצרים  בארץ גשן וגרו בה  ונהיו רבים מאד.</p>

כז. "וַיֵּשֶׁב יִשְׂרָאֵל  
בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם, בְּאֶרֶץ גִּשְׁן"  
יוֹסֵף נָתַן כְּבוֹד רַב לְאָבִיו

הָיָה יוֹסֵף מְפָלִיג (מִרְבָּה)  
בְּכֹבוֹד אָבִיו.  
וְלֹא הָיָה  
נִכְנָס אֶצְלוֹ בְּכָל שְׁעָה,  
כִּי לֹא רָצָה לְהִיּוֹת אִתּוֹ לְבָדוּ;  
כִּי חָשַׁשׁ,  
שֶׁמָּא יִשְׁאַל אוֹתוֹ אָבִיו,  
אֵיךְ הִתְנַהֲגוּ אִתּוֹ אַחֲיוֹ,  
וַיְהִיָּה מוֹכֵרָח  
לְסֹפֵר לוֹ.



חֶק לַפְּהָנִים: על פי חק של  
פְּרָעָה, קִבְּלוּ הַפְּהָנִים שְׂכָר  
קְבוּעַ לַפְּרָנְסָה.

זָרַע: זָרְעִים.

וְהָיָה בְּתַבּוּאוֹת: בְּזִמְן  
אֲסוּף הַתַּבּוּאוֹת.  
חֲמִשִּׁית: חֶלֶק אֶחָד מִתּוֹךְ  
כָּל חֲמִשָּׁה חֶלְקִים.  
הַיָּדוֹת: הַחֶלְקִים.

לַפְּרָעָה לַחֲמֵשׁ: הַחֶלֶק  
הַחֲמִשִּׁי מִן הַיָּבּוּל שֶׁיֵּד  
לַפְּרָעָה.

וַיֵּאָחֲזוּ בָּהּ: הִתְיַשְּׁבוּ, גָּרוּ  
בָּהּ, קִנּוּ לָהֶם אַחֲזַת קַרְקַע.

פרק מז

פסוקי התורה

## כח - לא: יַעֲקֹב מִבְּקֵשׁ לְהִקְבֹּר עִם אֲבוֹתָיו

כְּשֵׁי־עֲקֹב הָיָה בֶן מֵאָה אַרְבָּעִים וְשֶׁבַע שָׁנָה, עָמַד לְמוֹת.  
יַעֲקֹב קָרָא לְיוֹסֵף, וּבִקֵּשׁ מִמֶּנּוּ שִׁישְׁבַע לוֹ, שֶׁלֹּא יִקְבֹּר אוֹתוֹ בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם.  
יַעֲקֹב מִבְּקֵשׁ לְהִקְבֹּר בְּמִקְוֵם קְבוּרַת אֲבוֹתָיו, בְּאֶרֶץ כְּנָעַן.

כח. וַיְחִי יַעֲקֹב בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם

שֶׁבַע עֶשְׂרֵה שָׁנָה

וַיְהִי יָמֵי יַעֲקֹב, שְׁנַיִם חֲמִישִׁי

שֶׁבַע שָׁנִים וְאַרְבָּעִים וּמֵאָת שָׁנָה.

כט. וַיִּקְרְבוּ יָמֵי יִשְׂרָאֵל לְמוֹת

וַיִּקְרָא לְבָנָו, לְיוֹסֵף, וַיֹּאמֶר לוֹ:

"אִם נָא מִצְּאֵתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ,

שִׂים נָא יָדְךָ תַּחַת יְרֵכִי

וַעֲשֵׂת עִמָּדִי חֶסֶד וְאַמֶּת,

אֵל נָא תִקְבְּרֵנִי בְּמִצְרַיִם.

ל. וְשָׁכַבְתִּי עִם אֲבֹתִי,

וּנְשָׂאתֵנִי מִמִּצְרַיִם

וּקְבַרְתֵּנִי בְּקְבֻרָתָם."

וַיֹּאמֶר:

"אֲנֹכִי אַעֲשֶׂה כְּדַבְּרֶךָ."

לא. וַיֹּאמֶר:

"הַשְּׁבַע לִי"

וַיִּשְׁבַּע לוֹ.

וַיִּשְׁתַּחוּ יִשְׂרָאֵל עַל רֹאשׁ הַמֶּטֶה.

כח. יַעֲקֹב חָי בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם

שֶׁבַע עֶשְׂרֵה שָׁנָה.

וְהוּא בֶן

מֵאָה אַרְבָּעִים וְשֶׁבַע שָׁנָה.

כט. יִשְׂרָאֵל (יַעֲקֹב) עָמַד לְמוֹת

וַיִּקְרָא לְבָנָו, לְיוֹסֵף, וַאֲמַר לוֹ:

"בְּבִקְשָׁה,

שִׂים נָא יָדְךָ תַּחַת יְרֵכִי, הַשְּׁבַע לִי,

וְתַעֲשֶׂה לִי חֶסֶד וְאַמֶּת,

אֵל נָא תִקְבֹּר אוֹתִי בְּמִצְרַיִם.

ל. כְּשֵׁאֲמוֹת עִם אֲבוֹתִי,

תִּשָּׂא אוֹתִי מִמִּצְרַיִם,

וּתִקְבֹּר אוֹתִי בְּמִקְוֵם שֶׁהֵם קְבוּרַיִם."

יוֹסֵף עָנָה:

"אַעֲשֶׂה כְּדַבְּרֶיךָ."

לא. יַעֲקֹב אָמַר:

"הַשְּׁבַע לִי"

יוֹסֵף נִשְׁבַּע לוֹ.

יִשְׂרָאֵל הִשְׁתַּחֲוָה מִמְּקוֹם מְשָׁכְבוֹ עַל רֹאשׁ

הַמֶּטֶה.

מילון

**שְׁבַע שָׁנִים וְאַרְבָּעִים וּמֵאָה**

**שָׁנָה:** 147 שָׁנָה.

**וַיִּקְרְבוּ:** כְּשֶׁקְרְבוּ, הִתְקַרְבוּ.

**יִשְׂרָאֵל:** יַעֲקֹב.

**שִׁים נָא יָדְךָ תַּחַת יָרְכִי:**

הַשְּׁבַע לִי.

**וַיִּשְׁתַּחוּ יִשְׂרָאֵל עַל רֹאשׁ**

**הַמָּטָה:** הַשְׁתַּחֲוָה רַק

בְּכַפִּיפַת רֹאשׁ, כִּי לֹא יָכוֹל

לָרֶדֶת מִן הַמָּטָה, מִפְּנֵי

חֲלָשָׁתוֹ.